

LO KONGRESS 2017

FORSLAG OVERSENDT

Redaksjonskomité 2

Handlingsprogram:

Kap. 3 Å jobbe

Kap. 5 Ta vare på

Kap. 6 Å organisere og mobilisere

Nytt kap. Å lære

Uttalelser:

Tariff

Pensjon

Offentlig sektor

Samferdsel/infrastruktur

Seksuell trakassering

Landsorganisasjonens 34. ordinære kongress 8.-12. mai 2017

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 11

Forslagsstiller: 220 - Rolf Juul Ringdal , Norsk Lokomotivmannsforbund

Handlingsprogrammet

Nytt kulepunkt under LO vil:

Jobbe for å sikre at avtaleverket med ulike arbeidsgivermotparter forhindrer sosial dumping

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 21

Forslagsstiller: 265 - Vidar Evje, Oslo

Tillegg til linje 525

Tillegg linje 525:

’som sympatistreik’

Linje 524-525 vil da lyde:

LO vil forsterke hovedavtalene og overenskomstenes betydning, de tillitsvalgtes rettigheter og sikre retten til arbeidskamp, som sympatistreik.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 43

Forslagsstiller: 154 - Ulf Madsen, Forbundet for Ledelse og Teknikk

Handlingsprogrammet

Opprettholder forslag 8849

Lo vil jobbe for at tilgjengelighetsteknologi ikke foringer arbeidstakernes balanse mellom arbeid og fritid

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 145

Forslagsstiller: 207 - Janita Blomvik, Norsk Arbeidsmandsforbund

Gjenreise forslag 8618

Nytt kulepunkt linje 534:

-Tariff-feste retten til pensjon

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 227

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Permitteringsregelverket

Forslag 8028 opprettholdes:

Arbeid i permitteringstiden skal ikke regnes med. Permitteringslengden bør da forlenges tilsvarende den tiden man har vært i arbeid.

Begrunnelse:

Dette er en stor utfordring som Kongressen ikke kan avvise

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 228

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Permitteringer

Forslag 8029 opprettholdes:

Det må inn i hovedavtales bestemmelser at når en blir permittert yter bedriften lønn i de perioder NAV og folketrygden ikke yter dagpenger.

Begrunnelse:

Vi har gode eksempler på dette ved at NAV nå ikke utbetaler dagpenger til ”typisk” sesongindustri. Ta for eksempel ansatte innenfor asfaltbransjen der de blir permittert dersom bedriften ikke har sysselsetting om vinteren. De får ingen dagpenger fra NAV da de definerer de som sesongarbeidere. Det er flere og flere grupper som kommer inn under denne bestemmelsen eksempelvis Høyfjellshotell med lite belegg om sommeren. Vi har også en stor bedrift i Midt-Telemark som alltid har hatt bort i mot hele styrken permittert i vintermånedene. Kan vi risikere at denne bedriften defineres som sesongbetont og at de ansatte sitter uten dagpenger i 2 – 3 mnd?

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 295
Forslagsstiller: 257 - Inge Vidar Lone, Norsk Transportarbeiderforbund

Dagsorden pkt 8

Forslag 8621

Alle overtakelser av anbudskontrakter må få status som virksomhetsoverdragelse

Vi opprettholder forslag 8621

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 334
Forslagsstiller: 207 - Janita Blomvik, Norsk Arbeidsmandsforbund

Gjenreise forslag 9445 som oversendelse til sekretariatet

Nedsette en arbeidsgruppe som skal fremlegge et forslag på hvordan vi kan ha felles organisering på arbeidsteder med flere tariffavtaler.

Dette gjelder servicearenaer som kjøpesenter, flyplasser o.l.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.1. Tariffpolitikk og faglige rettigheter

Forslagsnr: 335
Forslagsstiller: 184 - Terje Valskår, Industri Energi

Om arbeidsretten

Forslaget oversendes redaksjonskomiteen og foreslås tatt inn i punkt 3.1 fra linje 526 :

Det er en uheldig løsning at Arbeidsretten avgjør tarifftvister med endelig virkning, og vil arbeide for en forbedring av Arbeidsrettens funksjon både gjennom en vurdering av arbeidsmetodikk og avgjørelser. Det må også vurderes om dommer og kjennelser kan ankes til Høyesterett på linje med lagmannsrettene sine avgjørelser.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 14
Forslagsstiller: 263 - Roy Pedersen, Oslo

Endringsforslag

Nytt forslag som erstatter dagens linje 571:

'Arbeide for at det kun skal være adgang til å leie inn vikar for en fast ansatt og at faste hele stillinger igjen må bli målet for arbeidslivspolitikken.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 19

Forslagsstiller: 241 - Ellen Dalen, Norsk Tjenestemannslag

Handlingsprogram

LInje 543, tillegg ny setning:

Det må lovbestemmes begrensninger for antall underleverandører i bygg- og anleggsbransjen.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 28

Forslagsstiller: 220 - Rolf Juul Ringdal , Norsk Lokomotivmannsforbund

Handlingsprogrammet

Nytt kulepunkt under LO vil:

Arbeide for faste ansettelser hos den reelle arbeidsgiveren

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 68

Forslagsstiller: 200 - Anders Hovind, Musikernes fellesorganisasjon

Forslag fra MFO til dagsorden pkt. 8 del 3

Vi foreslår følgende tekst inn etter linje 554: Formidling av arbeidskraften til selvstendig næringsdrivende er i dag ikke lovregulert. Omfanget av og praksis ved slik formidling tilsier at dette må være lovregulert og underlagt offentlig tilsyn.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 70

Forslagsstiller: 285 - Atle Rasmussen, Hordaland

Handlingsprogram

Linje 568 endres til 'Styrke allmenngjøringsinstituttet og fjerne beviskravet ved krav om allmenngjøring.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 83

Forslagsstiller: 283 - Tove Elise Frøland, Rogaland

Opprettholde forslag 8730

Forslagnummer 8730

Linje 617, nytt punkt 1

Gå inn for å forby bemanningsbyråer

Begrunnelse: Arbeidsformidling skal være en offentlig oppgave. Vi kan bli kvitt svært mye sosial dumping ved et forbud mot disse byråene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 181

Forslagsstiller: 14 - Sissel M Skoghaug, Fagforbundet

Forslagsnr. 8679, Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe – 3.2. Arbeidsliv under press

Nytt avsnitt under «Arbeidsliv under press», linje 566:

Arbeidstakeres lønns- pensjons- og arbeidsvilkår settes under press der arbeidsgivere bytter arbeidsgiverforening for å unngå forpliktelser knyttet til tariffestede rettigheter. En slik tariffhopping har særlig vært begrunnet med å unngå pensjonsforpliktelser, men vil i tillegg medføre større grad av lokal lønnsdannelse. Arbeidsgiver får mer kontroll over lønnsdannelsen, noe som kan medføre at arbeidstakere ikke blir sikret samme lønnsutvikling som i arbeidslivet for øvrig. Dette er særlig problematisk knyttet til privatisering og konkurranseutsetting av offentlig finansierte tjenester.

Dersom utviklingen fortsetter vil arbeidsgiverorganisasjonenes konkurranse om å tilby arbeidsgivere billigst mulig tariffavtaler innenfor samme bransje føre til en nedadgående spiral som rammer arbeidstakerne. En harmonisering av tariffavtaler innenfor samme bransje for å sikre at de dårligste avtalene styrkes, er nødvendig for å stoppe denne utviklingen.

Nytt kulepunkt linje 572:

- Arbeide for harmoniserte tariffavtaler innenfor samme bransje for å unngå tariffhopping.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 194

Forslagsstiller: 253 - Thomas Alexander N. Jørgensen, Norsk Transportarbeiderforbund

Opprettholde forslag 8700 med endringer

Tillegg linje 554 og utover:

LO vil jobbe for at arbeidsforholdene i produksjon og tjenesteyting ikke blir undergravd av uregulerte, ukontrollerbare virksomheter som opererer utenfor eller på kanten av norsk lovgivning, der de som jobber verken har fast ansettelse, regulerte arbeidstider eller muligheter til fagopplæring.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 200

Forslagsstiller: 9 - Markus Hansen, EL og IT Forbundet

Tilleggspunkt - Bemanningsbransjen

Linje 572

Jobbe for forbud mot bemanningsbransjen. Inntil dette er gjennomført må innleie kun skje som vikariat for navngitte personer.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 207

Forslagsstiller: 9 - Markus Hansen, EL og IT Forbundet

Tilleggsforslag - Arbeidstilsynet

Linje 572

Arbeidstilsynet må få håndheve bøter for brudd på Arbeidsmiljølovens bestemmelser for innleie og midlertidige ansettelser som gjør det ulønnsomt å bryte loven.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 218

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Virksomhetsoverdragelser

Forslag 8023 opprettholdes:

Styrke arbeidsmiljølovens bestemmelse som omfatter virksomhetsoverdragelse. AML §16-1 utvides til å gjelde selskapsoppkjøp, slik at selskapene ikke kan kjøpe opp leiekontrakter uten å overta de ansatte.

Begrunnelse:

I varehandelen har man opplevd at det i nedlagte butikker starter ny tilsvarende virksomhet uten at det blir definert som virksomhetsoverdragelse.

Vi kan ikke akseptere innstillingen Tiltres ikke

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 231

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Leie ut arbeidskraft

Forslag 8034 opprettholdes:

Kun bedrifter med egen produksjon skal ha lov til å leie ut arbeidskraft.

Begrunnelse:

Dette vil gjøre en slutt på useriøsiteten i bemanningsbransjen, og være et middel i kampen mot sosial dumping og arbeidslivskriminalitet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 250

Forslagsstiller: 9 - Markus Hansen, EL og IT Forbundet

Tilleggsforslag - Arbeidsliv

Linje 572

Jobbe for at kollektiv søksmålsrett ved brudd på innleiebestemmelser og midlertidige ansettelser gjeninnføres.

Jobbe for at bestemmelsen om solidaransvar utvides fra 3mnd til 12mnd.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 269

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 8730

Linje 572 Nytt kulepunkt

Gå inn for å forby bemanningsbyråer.

Begrunnelse: Arbeidsformidling skal være en offentlig oppgave. Vi kan bli kvitt svært mye sosial dumping ved et forbud mot disse byråene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 316

Forslagsstiller: 48 - Arnt Jostein Silseth, Fagforbundet

Forslag 8743

På linje 543 ny setning etter.....utviklingen.

LO mener ordinært arbeid skal utføres av fast ansatte i virksomheten.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 318

Forslagsstiller: 133 - Per Skau, Fellesforbundet

Forslag til dagsorden økt 8 del 3

Opprettholde forslagsnr. 8691

Tillegg linje 562, etter punktum:

Lov om allmenngjøring er et viktig virkemiddel mot sosial dumping, og må også gjøres gjeldende på Svalbard.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 322

Forslagsstiller: 254 - Nina Risinggård, Norsk Transportarbeiderforbund

Opprettholder forslag 8729 pkt 8.

Tillegg ta inn tidligere paragraf 26 i sysselsettingsloven inn i AML

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 327
Forslagsstiller: 109 - Bjørn Sigurd Svingen , Fellesforbundet

Allmenngjøring også på Svalbard

Opprettholde forslagsnr. 8691

Tillegg linje 562, etter punktum:

Lov om allmenngjøring er et viktig virkemiddel mot sosial dumping, og må også gjøres gjeldende på Svalbard.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 336
Forslagsstiller: 286 - Mohamed Kallel, Hordaland

Handlingsprogram

Foreslår nytt kulepunkt i linje 572 som lyder følgende: Arbeidet for et forbud mot bemanningsbyråer. Arbeidsformidling og arbeidsmarkedstiltak skal gjøres av det offentlige.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 344
Forslagsstiller: 115 - Fredrik Larsson, Fellesforbundet

Gjenreiser Forslagsnummer: 8730

Linje 572 Nytt kulepunkt

Gå inn for å forby bemanningsbyråer.

Begrunnelse: Arbeidsformidling skal være en offentlig oppgave. Vi kan bli kvitt svært mye sosial dumping ved et forbud mot disse byråene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.2. Arbeidsliv under press

Forslagsnr: 370
Forslagsstiller: 228 - Ann Kristin Kvalø Sund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Et arbeidsliv under press

Linje 562 - 565

Kontrollstatens ressurser, sanksjonsmuligheter og samarbeid på tvers av fagetaten må styrkes. Arbeidstilsynet må få økte ressurser og mulighet for uanmeldte tilsyn. Det offentlige må gå foran i arbeidet for et seriøst arbeidsliv. Det skal være nulltoleranse for sosial dumping

i offentlige anskaffelser.

Linje 572

Arbeidstilsynet må styrkes med økte ressurser og utvidet mulighet for uanmeldte tilsyn

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 9

Forslagsstiller: 240 - Bjørn Halvorsen, Norsk Tjenestemannslag

Handlingsprogrammet

Linje 599, tillegg: Sysselsettingen blant personer med nedsatt funksjonsevne er langt lavere enn i befolkningen for øvrig. Sysselsettingsgraden øker markant med utdanningsnivå blant personer med nedsatt funksjonsevne. Personer med nedsatt funksjonsevne besitter en kompetanse vi ikke har råd til å ikke benytte oss av i tiden som kommer. Støtteordninger som for eksempel tilpasningstilskudd til bedrifter må økes og komme flere til gode. Personer med nedsatt funksjonsevne må få støtte til femårig høyere utdanning. LO vil være en pådriver i arbeidet for et universelt utformet samfunn.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 24

Forslagsstiller: 5 - Monica Derbakk, EL og IT Forbundet

3.3 Arbeidsmiljø

Et godt arbeidsmiljø er en viktig forutsetning for et arbeidsliv med plass til alle, og hvor de ansattes helse, miljø og sikkerhet ivaretas gjennom medbestemmelse, godt utviklet partssamarbeid, sterkt lov- og avtaleverk og trygge rammevilkår. Arbeidsplasser med høy grad av tillit, samarbeid i organisasjonen, rettferdig ledelse og positive utfordringer i jobben, fungerer som beskyttende faktorer mot uhelse. Felles arbeidsspråk, der norsk er førstevalget, er viktig for å bygge god sikkerhetskultur på arbeidsplassen.. Lov- og regelverk må være utformet slik at det ikke lar seg gjøre å tolke seg vekk fra arbeidsmiljøkrav og sikre at ny teknologi ikke brukes til å overvåke ansatte. Kontroll og overvåking på arbeidsplassen utfordrer personvernet, skaper stress og svekker arbeidstakernes innflytelse. Lov- og avtaleverk må styrkes for å sikre den enkelte arbeidstakers personlige integritet på arbeidsplassen. Ansattes og tillitsvalgtes rettigheter ved utsetting av virksomhet på oppdrag må styrkes. Verneombud og arbeidsmiljøutvalgsmedlemmer må få tilbud om årlig faglig oppdatering. Det må etableres en offentlig godkjenningsordning for kurstilbydere i HMS. Ordningen med regionale verneombud bør løpende vurderes innført i bransjer der det er hensiktsmessig. Arbeidstakernes ytringsfrihet må bli reell, slik at ansatte kan ytre seg om forhold på arbeidsplassen og faglige spørsmål som det er viktig for samfunnet å få kunnskap om. Varslingsreglene må styrkes for å verne arbeidstakerne mot gjengjeldelse etter varslings. Avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen), er et viktig virkemiddel for et godt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Godt HMS-arbeid må bygge på forskning på helsemessige risikofaktorer, som for eksempel vold og trusler om vold, mobbing og seksuell trakassering.

I det forebyggende og systematiske arbeidet er bedriftshelsetjenesten en viktig bidragsyter. Alle skader og sykdommer som skyldes arbeid skal gi rett til yrkesskadeerstatning.

LO vil:

- Styrke bestemmelsene i arbeidsmiljøloven og annet aktuelt lovverk. Arbeidsmiljøloven må omfatte alle arbeidstakere med mindre de er dekket av annet likeverdig lovverk.
- Styrke de tillitsvalgtes opplæring i håndtering av vold trusler, mobbing og seksuell trakassering på arbeidsplassen.
- Videreutvikle IA-avtalen i samarbeid med myndighetene og arbeidslivets øvrige parter.
- Styrke kontrollatenes ressurser og sanksjonsmuligheter.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 80

Forslagsstiller: 282 - Cathrine Hauff Nordvall, Rogaland

Opprettholde forslag 8789

Forslagsnummer 8789, linje 642, nytt punkt 1

Styrke verneombudenes og tillitsvalgtes rolle gjennom en frikjøpsordning fra arbeidsgiver

Verneombudene og de tillitsvalgte må få tid til å utføre jobben sin og holde seg oppdatert. Retten til å ta fri for å gjøre jobben som verneombud og tillitsvalgt blir for lite brukt. Et frikjøp fra arbeidsgiver vil også øke statusen til vervene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 155

Forslagsstiller: 209 - Arne Presterud, Norsk Arbeidsmandsforbund

Opprettholde forslag 8781

Nytt kulepunkt linje 606

HMS må bli et krav i offentlige anbud og kontrakter

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 206

Forslagsstiller: 190 - Arild Berntsen, Industri Energi

Gjenreiser forslags nr 8791

Forslag:

LO krever at AML skal gjøres gjeldende for oljearbeiderne på flerbruksfartøy, med Petroleumsstilsynet som tilsynsmyndighet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 209

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Yrkesfag

Forslag 8010 opprettholdes:

Særlig innen yrkesfag må den praktiske delen styrkes. Særlig må teorien gjøres mer yrkesrettet.

Begrunnelse:

Innstillingen er Tiltres ikke. Kongressen kan ikke avvise denne problemstillingen.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.3. Arbeidsmiljø

Forslagsnr: 217

Forslagsstiller: 135 - Hege Skulstad Espe , Fellesforbundet

Forslag til dagsorden pkt.8 del 3 LOs handlingsprogram. 3.3 Arbeidsmiljø

Ny tekst linje 594

Seksuell trakassering er et alvorlig problem i arbeidslivet. Arbeidet mot seksuell trakassering må inn i HMS-arbeidet på en langt mer systematisk måte enn i dag, blant annet som en del av aktuelle bransjeprogrammer og element i virksomhetenes risikovurdering for å forebygge skade og sykdom.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 12

Forslagsstiller: 264 - Natalia Zubillaga, Oslo

Redusert arbeidstid

Linje 617, 618 og 619 strykes og erstattes av: 'LO vil derfor stille krav om en gradvis reduksjon av arbeidstiden i tariffoppgjør til 6-timersdagen/30 timers uke er oppnådd'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 61

Forslagsstiller: 208 - Jhonny Morten Bakken, Norsk Arbeidsmandsforbund

Gjenreise forslagnummer 8850

Eksisterende tekst forskyves, og tekst fra linje 608 erstattes med:

Normalarbeidsdagen er under stadig angrep, og skillet mellom arbeid og fritid blir mer og

mer uklart. Begreper som fleksibilitet og tilgjengelighet brukes av sterke markedsaktører som ønsker størst mulig styringsrett over arbeidstakerne som ressurs.
Skillet mellom arbeidstid og fritid skal være klart definert. Kampen om fritida er kampen om et fullverdig arbeidsliv.

Begrunnelse:
Presisering av teksten

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 229

Forslagsstiller: 241 - Ellen Dalen, Norsk Tjenestemannslag

Redusert arbeidstid

Linje 615-619 strykes og erstattes med følgende:

Redusert arbeidstid må bli et kollektivt gode gjennom tariffavtalene. Lavtlønte må få økt kjøpekraft og ingen skal gå ned i lønn.

LO går inn for en gradvis reduksjon av arbeidstiden inntil 6-timers dag/30 timers uke er nådd.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 237

Forslagsstiller: 53 - Line Tollefsen, Fagforbundet

Handlingsprogrammet

Reiser forslag 8840 på nytt

Forslagsstiller: Fagforbundet

Linje 630: Slettes etter komma.

Teksten : Sikre at retten til hele stillinger blir reell for alle arbeidstakere - beholdes og forsterkes i annet forslag 8844 fra Fagforbundet.

Begrunnelse:

Det har vært gjennomført forsøk med 6-timerdagen over flere år. Fagforbundet mener det er hentet nok erfaringer til å jobbe videre med arbeidstidsspørsmålet uten å gå veien om flere forsøk.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 241

Forslagsstiller: 60 - Mats Monsen, Fagforbundet

Erstatte kulepunkt linje 630 med forslag 8844

- Sikre retten til hele stillinger for alle gjennom lovfesting

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 260

Forslagsstiller: 53 - Line Tollefsen, Fagforbundet

Handlingsprogrammet

Reiser forslag 8860 på nytt

Forslagsstiller: Fagforbundet

På linje 615-617

Etter”oppnådd pensjonsalder”:

Når det gjelder arbeidstidsreformer og arbeidstid, for eksempel 6-timersdag, vil LO legge en plan for hvordan slike reformer kan innføres. Planen må ha et helhetlig perspektiv og bygge på erfaringer LO har fra nasjonale og internasjonale forsøk. Resten av linje 617-619 slettes.

Begrunnelse:

En arbeidstidsreduksjon med full lønnskompensasjon er en reform som setter livskvalitet foran forbrukervekst. En arbeidstidsreduksjon vil være solidarisk og bidra til at flere som i dag står utenfor arbeidslivet vil kunne få en mulighet til å bidra. En av utfordringene flere sliter med er muligheten for en hel stilling. En arbeidstidsreduksjon kan være et av tiltakene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 262

Forslagsstiller: 66 - Kurt Rønning, Fagforbundet

Opprettholde Forslagsnummer 8846

På linje 625:

LO mener alle skal ha rett til hel stilling og fast ansettelse. Deltidsansatte skal ansettes i stillingsstørrelse tilsvarende det de har arbeidet de siste tolv månedene.

Normalarbeidsdagen fra kl 07.00 - 17.00 må opprettholdes.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 266

Forslagsstiller: 9 - Markus Hansen, EL og IT Forbundet

Tilleggsforslag - Arbeidstid

Linje 632

Jobbe for at bestemmelsene om arbeidstid i arbeidsmiljøloven tilbakeføres slik de var før Solbergregjeringens endringer. Unntak fra AMLs arbeidstidsbestemmelser kan bare gis av

part med landsomfattende tariffavtale, samt godkjenning sentralt.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 298

Forslagsstiller: 173 - Kenneth Mørk, Handel og Kontor i Norge

Opprettholde forslag 9577, "søndagen- en annerledes dag" oversendes redaksjonskomiteen

Hk mener søndagen har en egen verdi og vil bevare den som en annerledes dag. Dette utfordres av aktører som ønsker stadig mer liberalisering av åpnings- og arbeidstider. Den blåblått regjeringen fremmet forslag om en generell adgang til søndagsåpne butikker, men møtte bred motstand og måtte skrinlegge forslaget.

I Norge har vi allerede noen av Europas lengste åpningstider. Samtidig er de varehandelsansatte unntatt arbeidsmiljølovens bestemmelser om natt-, snø- og helgedagsarbeid. Kjøpesentrene og de store kjedene dikterer åpningstider og arbeidstider i mye større grad enn tidligere, og de ansatte tvinges til å jobbe stadig senere kvelder. I januar 2016 foreslo arbeidstidsavtale en såkalt utvidet frivillighetsadgang for de ansatte å arbeide på søndager. Realiteten er at de ansatte vil oppleve økt press fra arbeidsgiver, og sier ja til å jobbe flere søndager i frykt for å miste fremtidige vakter. Nå har regjeringen oppnevnt et utvalg som skal utrede spørsmålet om søndagsåpne butikker frem mot høsten 2017. Dette vil bety en mer faktaorientert og kunnskapsbasert tilnærming til spørsmålet, noe HK lenge har etterlyst. HK vil verne om annerledesheten og samtidig sikre arbeidsplassene i handelsnæringen gjennom en helhetlig politikk for Norges største sysselsetter i privat sektor.

HK krever:

- At søndag fortsatt skal være felles fridag
- At de ansatte i varehandelen skal inn under arbeidsmiljølovens bestemmelser om vern mot natt- og søn- og helgedagsarbeid
- Bedre håndheving og strengere sanksjoner for brudd på loven om helligdagsfred
- Jobbe motytterligere søndagsåpning av butikker

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.4. Arbeidstid

Forslagsnr: 357

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Heltid

Forslag 8835 opprettholdes:
forskjellige skiftordninger.

Begrunnelse:

I Telemark har vi lang erfaring med skiftordninger der det jobber både kvinner og menn. Alle jobber heltid, men med mulighet for redusert stilling som lovverket gir åpning for. LO Telemark mener dette vil løse deltidspromatikken og redusere sykefravær.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 31

Forslagsstiller: 241 - Ellen Dalen, Norsk Tjenestemannslag

Handlingsprogram

linje 660, tillegg ny setning:

Vurdering av universitets- og høyskoleutdanningenes faglige innhold, kvalitet, omfang og lengde må gjøres i samsvar med faglige vurderinger og samfunnets behov, og ikke underordnes kommersielle hensyn.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 40

Forslagsstiller: 5 - Monica Derbakk, EL og IT Forbundet

Fagutdanning

Det viktigste prinsippet i norsk utdanningspolitikk må være at alle mennesker sikres samme muligheter, uavhengig av status og bakgrunn.

Frafallet i videregående utdanning er for høyt. Løsningen er ikke å opprette mange private alternativer utenfor de demokratiske og partssammensatte arenaene som behandler behov og etterspørsel. Løsningen er å styrke den offentlige skolen med nok ressurser, både på den tekniske siden og med kvalifiserte og engasjerte lærere.

Rådgivertjenesten både i ungdomsskole, videregående skole og for voksne, må styrkes betraktelig. Det er viktig for at de som skal velge yrke og utdanning får god veiledning om mulighetene som finnes, gjerne utradisjonelle valg, og gode råd på veien i deres livslange læring.

Utdanning er en av de viktigste forutsetningene for å utvikle vårt demokrati. Demokratiske ideer må holdes levende og det må tilrettelegges for arenaer hvor alle kan delta i demokratiske prosesser. Skolen og næringslivet må være en slik arena, i samarbeid med partene i det lokale arbeidslivet. Elever og lærlinger må derfor få reell medbestemmelse, innflytelse og ansvar for eget læringsarbeid. Å øke befolkningens digitale kompetanse er en viktig del for å utvikle og øke deltakelsen i demokratiet, slik at en unngår framveksten av et nytt klasseskille i samfunnsdeltakelsen.

Et godt trepartssamarbeid er avgjørende for utviklingen av fag- og yrkesutdanning. Lokalt er et slikt samarbeid nøkkelen til å lykkes med lokale læreplaner, samarbeid med skole og næringsliv og gjennomføring av sluttvurderinger med høy kvalitet. De sentrale parter må prioritere arbeidet i faglige råd og SRY, og ha fokus på å utvikle læreplaner og utdanningsstrukturer som er i samsvar med arbeidslivets behov for kompetanse, og den teknologiske og organisatoriske utvikling. Partene må få en større og avgjørende innflytelse på det faglige innholdet i læreplanene.

Opplæringskontorene er viktige for å sikre dimensjonering og kvalitet i fagopplæringen. Det er imidlertid et demokratisk underskudd i styringen av kontorene. Arbeidstakerparten er klart underrepresentert og må gis representasjon og paritet. Opplæringen av instruktører må styrkes. Alle fagarbeidere, med få unntak, driver med opplæring av lærlinger og må gis faglig

oppdatering og instruktør opplæring.

Deltakere i prøvenemnder må få opplæring i vurderingskompetanse, fylkeskommunene må oppfylle sin plikt til å gi dette. Fagprøven i sin nåværende form er under sterkt press fra mange kanter. Det vil også være viktig i framtida at det er partssamarbeidet som er den bærende bjelken i gjennomføring av fagprøver. Bruk av prøvestasjoner for avleggelse av fagprøver undergraver fagprøvens status og integritet.

Norge trenger flere lærlingeplasser. Framskrivninger viser at vi kommer til å ha et underskudd på 130 000 fagarbeidere i 2030. Myndighetene, og alle partene i arbeidslivet, har undertegnet en samfunnskontrakt for å øke antallet lærlingeplasser med 20 prosent. Dette er ikke nok! Myndighetene må bevilge mer ressurser og i samarbeid med partene gjennomføre tiltak som er mer effektive enn fagre ord. Det er 9000 ungdommer som ikke får læreplass hvert år, mange av disse mister troen på en yrkeskarriere. Andre får tilbud om å erstatte 2 år i lære med ett år i skole, og så ta et fagbrev.

Det er et behov for at flere får anledning til å bli fagarbeidere og det kan finnes flere veier mot dette målet. Vi er sterkt bekymret over at fag og yrkesopplæringen blir presset fra mange kanter med ønsker om enklere og raskere veier til fag og svennebrev. Vi er ikke villig til å kompromisse på kvalitet og innhold i det faglige, og nivå og status til et fag- svennebrev. Modulstrukturering av lærefag frem til fagbrev, økning i antall fagbrev etter VG3 i skole, og nå fagbrev på jobb er eksempler på dette.

Fagutdanning og fagbrev må likestilles med studieforbereidende og gi rett til å starte på videre utdanning, uten tilleggskurs. Fagutdanningsveien må likestilles med den akademiske veien, slik at en kan bygge på utdanningen med nye fag. Rettigheten fram til et fagbrev må derfor utvides til flere fagbrev. Videre må tilskuddordningen for voksne lærlinger likestilles med ordinære lærlinger. Inngang til tekniske studier må tilpasses slik at yrkesfaglige linjer blir likeverdig med allmennfag.

Norge innførte «Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring» (NKR) i 2011. NKR er blitt et system som holder enkelte utdanningsnivå og statusen til videregående opplæring nede, og kan ikke bli et system for livslang læring med den innretningen det har. Både fagskole og yrkesutdanning må kunne plasseres på flere nivåer og ikke låses til ett nivå. NKR gjengir det norske utdanningssystemet i stedet for å vise hvilke kompetanser den enkelte har oppnådd. NKR må endres slik at det blir reelle læringsutbyttebeskrivelser i henhold til beskrivelsene i EQF og NKR, og at innplasseringer blir i henhold til kompetanser og ikke utdanningsinstitusjoner.

Norge står overfor en enorm utfordring med å ha nok fagarbeidere i framtida, og den teknologiske utviklingen på alle områder gjør at vi også må ha fullt fokus på EVU.

Flerfaglighet vil tvinge seg fram på mange områder. Viktigheten av å være faglig oppdatert og at mulighetene til å gå videre til lengre utdanning eller videreutdanne seg innen eget fagområde, må være reell. Da må vi ha på plass nødvendige finansieringsordninger og et taktskifte i tilbudene innen EVU må skje snarest.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 48

Forslagsstiller: 242 - Carl Marius Michelsen, Norsk Tjenestemannslag

Opprettholde forslag 8907

Linje 693-694

Stryk: 'som følge av økt innvandring'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 72

Forslagsstiller: 271 - Camilla Skarvang Karlsen, Hedmark

Nytt kulepunkt linje 713

Lovfeste retten til læreplass for de som har fullført og bestått videregående skole.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 81

Forslagsstiller: 245 - Sahar Azari, Norsk Tjenestemannslag

Knytte studiestøtte til 2 G

Tillegg linje 660 etter 'knyttes til' to ganger....

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 108

Forslagsstiller: 276 - Lene-Britt Johannesen, Vestfold

Studiestøtten

Opprettholde forslag nr 8958. Studiestøtten. Handlingsprogrammet-kapittel 3-å jobbe-
underkapittel kompetanse-side26-linje 709. Tilleggsforslag. LO vil arbeide
for at Studiestøtten må økes til 1,5ganger grunnbeløpet i folketrygden og utbetales over 11
med.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 118

Forslagsstiller: 148 - Ingunn Strand Johansen, Fellesorganisasjonen

Opprettholdelse av forslag 8876 endre hele kapittel 3,5

Forslagsnummer: 8876

Forslagsstiller: Fellesorganisasjonen (FO)

Linje 637-712 erstatter hele punkt 3.5

Riktig kompetanse og gode kunnskaper i alle ledd er et viktig konkurransefortrinn for norsk næringsliv, og det sikrer kvalitet på produkter og tjenester både i privat og offentlig sektor. Lik rett til utdanning, og livslang læring er viktige bærebjelker for å sikre dette. Hele arbeidslivet er og skal fortsatt være preget av kunnskapsarbeidsplasser. Vi kan

ikke tillate at det utvikles et nytt sjikt av lavkompetansejobber i arbeidslivet som følge av økt innvandring. Forholdene må legges til rette for å kunne benytte utenlandske arbeidstakers utdanning og arbeidserfaring, og nye innbyggere i Norge må få tilbud om kompetanseutviklende tiltak. Skal virksomhetene klare framtidens omstillinger er de avhengige av at spesielt ansatte med kort utdanning gis bedre vilkår for læring, etter og videreutdanning. Fagutdanning må bli en mer attraktiv karrierevei og voksne skal kunne avlegge fagprøve. Dette gir ikke bare en samfunnsøkonomisk gevinst, men er også et middel for likestilling. Både de største styrkene og utfordringene i kompetansesystemet ligger i arbeidslivet. Universitets- og høyskoleutdanningens faglige innhold, kvalitet, omfang og lengde må samsvare med samfunnets behov. I et usikkert og omskiftelig arbeidsmarked blir en rett til karriereveiledning stadig viktigere for alle.

Godt samarbeid og et seriøst arbeid med medbestemmelse på arbeidsplassene fremmer gode vilkår for læring i arbeidslivet. De tillitsvalgte er nøkkelpersoner i virksomhetenes arbeid med kompetanse. Sentralt i kompetanseutviklingsarbeidet i virksomhetene kan de tillitsvalgte gi nødvendige og nyskapende innspill til arbeidsgiver. Her er kompetanseplaner et godt verktøy. Gjennom godt tillitsvalgtarbeid kan LO nå målet om en bedre fordeling av mulighetene for etter- og videreutdanning.

LO og forbundene må bidra til et konstruktivt og målrettet samarbeid med utdanningsinstitusjonene for å sikre relevant kompetansetilgang og for å sikre kompetanse i et framtidig digitalisert arbeidsliv. De fleste jobber vil i framtiden kreve digital kompetanse. LO må arbeide offensivt for å sikre medlemmene muligheter til å opparbeide relevant kompetanse i møtet med det digitale i arbeidslivet.

LO vil:

- at alle arbeidstakere skal ha rett til etter- og videreutdanning innenfor økonomiske rammer som gir den enkelte reell mulighet til å delta.
- at kompetanse opparbeidet i arbeidslivet skal kunne dokumenteres og sidestilles med tilsvarende formell kompetanse fra det offentlige utdanningssystemet.
- arbeide for god tilrettelegging av mulighetene for voksenopplæring og det å ta fagbrev på jobb.
- at relevant videreutdanning skal gi uttelling i form av høyere lønn.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 124

Forslagsstiller: 285 - Atle Rasmussen, Hordaland

Handlingsprogrammet

Nytt kulepunkt på linje 713: 'At fylkeskommunene får myndighet til å regulere elevtallet i private videregående skoler.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 127

Forslagsstiller: 285 - Atle Rasmussen, Hordaland

Handlingsprogram

Ny setning på linje 677 etter 'må få lærlingplass.' 'Dimensjonering i videregående skole må i større grad ta hensyn til muligheten for å få lærlingplass.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 141

Forslagsstiller: 198 - Michal Jan Warecki, Industri Energi

Ingen skolepenger

Linje 683: Legge til ny setning 'Ingen skolepenger eller søknadsgebyr skal innføres ved norske offentlige utdanningsinstitusjoner.' etter 'Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning, bygge opp om heltidsstudenten, og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 146

Forslagsstiller: 62 - Iren-Mari Luther, Fagforbundet

opprettholde forslag 8598- helhetlig skoledag

nytt kulepunkt på linje 709: Arbeide for en helhetlig skoledag, med måltid, leksehjelp og fysisk aktivitet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 176

Forslagsstiller: 294 - Heidi Olsen, Sør-Trøndelag

Opprettholder forslag 8927

Linje 713: LO må sørge for at rett til læreplass lovfestes for å sikre at flere elever på yrkesfag får fullført sin videregående opplæring. Det må stilles krav om at bedrifter som benyttes ved offentlige anbud gir tilbud om læreplass.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 311

Forslagsstiller: 125 - Atle K. Tranøy, Fellesforbundet

Tilføyelse under Læring og kompetanse

3.5. Læring og kompetanse.

- Linje 690, Tilføyelse: ..kunnskap om arbeidslivet og dets organisering gjennom at dette blir

innarbeidet som en del av pensum.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 321

Forslagsstiller: 46 - Anne Kristin Førde, Fagforbundet

Handlingsprogrammet kap. 3.5 Læring og kompetanse . Tillegg til linje 690

LO vil arbeide for likestilling mellom nynorsk og bokmål. Dette innebærer at alle skal kunne bruke si målform i arbeidslivet, att det blir god opplæring i begge målformer i skolen, og at mållova følges i praksis.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 349

Forslagsstiller: 198 - Michal Jan Warecki, Industri Energi

Helårig studiestøtte

Linje 663, legge til setning: Studenter med barn skal få helårig studiestøtte.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.5. Kompetanse

Forslagsnr: 358

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Private skoler

Forslag 8965 opprettholdes:

Private skoler med alternativ pedagogikk som opprettes som en protest mot politiske vedtak om å legge ned skoler, gis ikke statsstøtte.

Begynnelse:

Mange kommuner sliter med at det godkjennes Montessori-skoler der kommune- eller bystyret har vedtatt å legge ned skolen. Dette må LO ha en holdning til

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.6. Likestilling og likelønn

Forslagsnr: 53

Forslagsstiller: 161 - Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge

3.6 Likestilling og likelønn

Ny linje 741, endring: foreldrepengeordningen må sikre hver av foreldrene minst 40% av

permisjonstiden og selvstendig opptjeningsrett.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 3. Å jobbe - 3.6. Likestilling og likelønn

Forslagsnr: 94

Forslagsstiller: 293 - Astrid Reistad, Sør-Trøndelag

opprettholde forslag 8996.

linje 744

nytt kulepunkt.

- At begge foreldre fullt ut gis selvstendige foreldrepengerettighetet

begrunnelse:

Dette vil sikre den reelle muligheten til foreldrepermisjon for begge foreldre. I dag er det en forutsetning at begge foreldre har vært i arbeid i 6 av de siste 10 månedene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1. En sterk velferdsstat

Forslagsnr: 33

Forslagsstiller: 266 - Janne Hegna, Oslo

Uten overskrift

Kapittel 5 - Å ta vare på

Endringsforslag til 5.2, linje 941 'Jobbe for at muligheten til å ta ut profitt på velferdstjenester begrenses'

Endres til 'Jobbe for at muligheten til å ta ut profitt på velferdstjenester fjernes'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1. En sterk velferdsstat

Forslagsnr: 163

Forslagsstiller: 30 - Helene Harsvik Skeibrok, Fagforbundet

Opprettholde forslag 9107, politisk styring av spesialisthelsetjenesten

Arbeide for at spesialisthelsetjenesten igjen kommer under sterkere demokratisk styring og reel folkevalgt kontroll.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1. En sterk velferdsstat

Forslagsnr: 190

Forslagsstiller: 26 - Astrid Tjellaug, Fagforbundet

Forslag 9113

Forslag om nytt kulepunkt linje 916: LO er imot privatisering og konkurranseutsetting av offentlige tjenester.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1. En sterk velferdsstat

Forslagsnr: 243

Forslagsstiller: 44 - Ellen Aase Opedal, Fagforbundet

Forslag.9068,Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1 En sterk velferdsstat

Nytt kulepunkt mellom 2 . Og 3. Kulepunkt på linje 915

- sikre at skatt på formue bidrar til utjevning og rettferdig fordeling

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1. En sterk velferdsstat

Forslagsnr: 247

Forslagsstiller: 45 - Ralf Einar Johannessen, Fagforbundet

Forslag. 9371,Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Invandring, flytting og integrering

Nytt avsnitt linje 1023.

LO mener at kommunene må utvikle kompetanse som setter dem i stand til å drive asylmottak, enten selv eller i samarbeid med ideelle organisasjoner. Dette gjør at ressursene blir brukt til felleskapets beste.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.1. En sterk velferdsstat

Forslagsnr: 282

Forslagsstiller: 82 - Jon-Inge Hagebakken, Fagforbundet

Regnskapsregler i offentlig forvaltning

Nytt kulepunkt, linje 916:

- LO krever at myndighetene ikke bruker regnskapsregler for privat sektor i offentlig forvaltning.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 36

Forslagsstiller: 264 - Natalia Zubillaga, Oslo

Uten overskrift

Nytt kulepunkt linje 942: 'Arbeide for at sykehusene blir underlagt lokalt folkevalgt styring'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 113

Forslagsstiller: 145 - Olav Neerland, Fellesorganisasjonen

Opprettholde FO s forslag 9148. Linje 941

5.2 Velferd, ikke marked

Markedskreftene er et viktig redskap for produksjon og utveksling av varer og tjenester. Men markedskreftene har viktige begrensninger. Offentlig tjenesteyting og trygdeordninger ble gradvis utviklet for å gi bedre løsninger, større trygghet og mer likhet enn privat lønnsomhet og markedsmessige forsikringer kan gi.

De felles velferdsordningene utfordres av en økende privat rikdom som gjør at mange kan kjøpe seg bedre eller raskere tjenester i det private markedet enn det offentlige klarer å tilby. Dette undergraver ikke bare universaliteten i ordningene, men innebærer også en kamp om kompetent arbeidskraft og er en trussel mot arbeidstakernes rettigheter og pensjonsvilkår. Velferdsordningene må styrkes i takt med den øvrige velstandsutviklingen. Forventningene til det offentlige tilbudet, som for eksempel helsevesenet, øker med økt privat velstandsnivå. Det offentlige tilbudet må være så bra at det ikke er behov for å kjøpe et privat tilbud. LO er imot privatisering og konkurranseutsetting av viktige offentlige velferdstjenester. LO vil:

- Arbeide for at velferdstjenester som helse, utdanning, barnevern og omsorg fortsatt skal være fellesfinansierte og eies og drives av det offentlige.
- Styrke velferdsordningene i takt med den øvrige velstandsutviklingen, for å begrense etterspørselen etter private løsninger.
- Jobbe for å fjerne mulighetene til å ta ut profitt på velferdstjenester.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 114

Forslagsstiller: 293 - Astrid Reistad, Sør-Trøndelag

oppretholde forslag 9152

linje 908

tilleggsforslag

Rekommunalisering/renasjonalisering

LO vil arbeide for å rekommunalisere / renasjonalisere offentlige tjenester som allerede er konkurranseutsatt og /eller privatisert slik at de kommer under offentlig eierskap og folkevalgt styring.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 129

Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Endringsforslag handlingsprogrammet

Linje 933: Stryke 'viktige'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 132

Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Endringsforslag handlingsprogrammet

Linje 941: Erstatte 'begrenses' med 'fjernes'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 139

Forslagsstiller: 270 - Pål Sundt Finstad, Hedmark

Nytt kulepunkt linje 942

Avvikle foretaksmodellen i sykehusene, og etablere en eiermodell med politisk styring som sikrer at helsetjenester ikke blir en handelsvare egnet for markedstenkning, bedriftsøkonomiske lønnsomhetsvurderinger, konkurranseutsetting og privatisering.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 142
Forslagsstiller: 293 - Astrid Reistad, Sør-Trøndelag

opprettholde forslag9153

linje908

Tilleggsforslag

Ingen bruk av anbud i kollektivtrafikken

Kollektivtransporten er et velferdsgode som tilbys og finansieres gjennom fellesskapet. Erfaringene viser at kollektivtransporten ikke er hensiktsmessig organisert. Bestiller / utførermodellen pulveriserer arbeidsmiljøansvaret, generer dobbeltarbeidende og målsetningskonflikter mellom produksjonsleddene. Anbudsregimet har ikke gjort tjenesten bedre eller billigere for publikum, men ensidig svekket de ansattes kår. LO vil at handlingsrommet i EØS-avtalen utnyttes for å utvikle trygge og gode arbeidsplasser i kollektivtrafikken med fokus på kvalitet og kompetanse, og legge til rette for at lokal kollektivtrafikk kan bli drevet i egen regi.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 158
Forslagsstiller: 286 - Mohamed Kallel, Hordaland

Handlingsprogrammet

Foreslår å stryke formuleringen 'begrenses' i tredje kulepunkt linje 941, og erstatte den med forbys, slik at formulering i linjen lyder slik LO vil: Jobbe for at mulighetene til å ta profitt på velferdstjenester forbys.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 166
Forslagsstiller: 109 - Bjørn Sigurd Svingen, Fellesforbundet

Politisk forvaltningsstyring av sjukehusa

Gjenreiser forslagsnummer: 9158

Forslagsstiller: Oppland

Velferd, ikke marked

LO vil:

Tillegg:

- At modellen med helseforetak skal avvikles, og tilbakeføres til politisk forvaltningsstyring.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 178

Forslagsstiller: 20 - Stein Guldbrandsen, Fagforbundet

Forslagsnr. 9147, Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på – 5.2. Velferd, ikke marked
Ny tekst på linje 941.

Jobbe for at muligheten til å ta ut profitt på offentlige tjenester unngås.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 187

Forslagsstiller: 75 - Ove Andreas Solberg, Fagforbundet

Forslagsnr. 9131, Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på – 5.2. Velferd, ikke marked
Ny tekst på linje 934:

Velferdsstaten er basert på prinsippet om å yte etter evne og få etter behov. Offentlig sektor er bærebjelken i velferdsstaten, og velferdsordningene skal eies, finansieres og drives av det offentlige.

LO tar kampen mot konkurranseutsetting, privatisering, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Dette raserer velferdsstaten og er ikke løsningen på framtidens utfordringer.

Like lønns- og arbeidsvilkår må gjelde hele leverandørkjeden av varer og tjenester til offentlig sektor. På en rekke områder har privatiseringen kommet så langt at kvaliteten har blitt dårligere. Det er behov for å ta tjenestene tilbake til offentlig sektor.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 193

Forslagsstiller: 34 - Rune Mathiassen, Fagforbundet

Opprettholde forslag 9117: Endre tittel på linje 918; fra "Velferd ikke marked" til: "Offentlige tjenester i egen regi."

Begrunnelse:

Det er viktig at offentlige tjenester og offentlig sektor kommer tydeligere fram i forslaget til nytt handlingsprogram.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 204

Forslagsstiller: 272 - Størk Hansen, Oppland

FORETAKSMODELLEN MÅ SKROTES

Gjenreiser forslagsnummer: 9158

Forslagsstiller: Oppland

Velferd, ikke marked

LO vil:

Tillegg:

- At modellen med helseforetak skal avvikles, og tilbakeføres til politisk forvaltningsstyring.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 210

Forslagsstiller: 42 - Synnøve Haugland, Fagforbundet

Forslag 9161

Forslag på nytt kulepunkt på linje 942.

- Gravferd må bli et offentlig ansvar.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 211

Forslagsstiller: 42 - Synnøve Haugland, Fagforbundet

Forslag 9132

Ny tekst på linje nr. 937:

Arbeide for at offentlige tjenester skal være fellesfinansierte og eies og drives av det offentlige.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 222

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Asylmottak

Forslag 8026 opprettholdes:

Flyktning og asylmottak må i framtiden drives i offentlig regi.

Begrunnelse:

Innstillingen Tiltres ikke kan ikke aksepteres.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 272

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 9150

Linje 942 Nytt kulepunkt:

Jobbe for at konkurranseutsatte velferdstjenester går tilbake til det offentlige.

Begrunnelse: Det skal være en offentlig oppgave å drive velferd og det er ikke rett at noen skal tjene penger på disse tjenestene

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 294

Forslagsstiller: 272 - Størk Hansen, Oppland

Ingen private sugerør i fellesskapets kasser!

Opprettholder forslagsnummer: 9146 Forslagsstiller: Oppland

Endringsforslag på linje 941 (var 907 i opprinnelig dok)

Linje 941 erstattes til : Jobbe for forbud mot profitt på velferdstjenester.

Begrunnelse:

Ingen private sugerør i fellesskapets kasser!

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 330

Forslagsstiller: 152 - Irmelin Sangolt Tjelflaat, Fellesorganisasjonen

Gjenreiser forslag nr 9169 med et tilleggspunkt (kulepunkt)

Kapittel 5 Å ta vare på. Linje 943: Ny mellomoverskrift 5.3 Barn har krav på gode og trygge oppvekstvilkår

Ny tekst:

Barn har krav på gode og trygge oppvekstvilkår.

LO mener det oppnås best med en universell barnetrygd. LO vil fortsatt jobbe for lovfesting av forebyggende barne- og ungdomsarbeid som et offentlig ansvar, og barnevernsloven må gjøres til en rettighetslov for barn og unge. Det kommunale barnevernet må styrkes ved å innføre veiledende bemanningsnormer og systematisk kompetanseutvikling forankret i praktiske utfordringer.

LO vil:

-Bevare barnetrygden som en universell ordning for alle barnefamilier (nytt kulepunkt)

-Lovfeste forebyggende barne - og ungdomsarbeid som et kommunalt ansvar

-Innføre veiledende bemannings- og kompetansenormer i kommunalt barnevern

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 345

Forslagsstiller: 115 - Fredrik Larsson, Fellesforbundet

Gjenreiser Forslagsnummer: 9150

Linje 942 Nytt kulepunkt:

Jobbe for at konkurranseutsatte velferdstjenester går tilbake til det offentlige.

Begrunnelse: Det skal være en offentlig oppgave å drive velferd og det er ikke rett at noen skal tjene penger på disse tjenestene

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 366

Forslagsstiller: 145 - Olav Neerland, Fellesorganisasjonen

FO støtter opprettholdelse av Hedmarks forslag 9157. Fagforbundet har et tilsvarende forslag

Forslagsnummer: 9157

Forslagsstiller: Hedmark

Avvikle foretaksmodellen i sjukehusene

Nytt kulepunkt under Velferd, ikke marked linje 942

- Avvikle foretaksmodellen i sjukehusene, og etablere en eiermodell med politisk styring som sikrer at helsetjenester ikke blir en handelsvare egnet for markedstenkning, bedriftsøkonomiske lønnsomhetsvurderinger, konkurranseutsetting og privatisering.

Da blir hele avsnittet slik:

5.2 Velferd, ikke marked

Markedskreftene er et viktig redskap for produksjon og utveksling av varer og tjenester. Men markedskreftene har viktige begrensninger. Offentlig tjenesteyting og trygdeordninger ble gradvis utviklet for å gi bedre løsninger, større trygghet og mer likhet enn privat lønnsomhet og markedsmessige forsikringer kan gi.

De felles velferdsordningene utfordres av en økende privat rikdom som gjør at mange kan kjøpe seg bedre eller raskere tjenester i det private markedet enn det offentlige klarer å tilby. Dette undergraver ikke bare universaliteten i ordningene, men innebærer også en kamp om kompetent arbeidskraft og er en trussel mot arbeidstakernes rettigheter og pensjonsvilkår. Velferdsordningene må styrkes i takt med den øvrige velstandsutviklingen. Forventningene til det offentlige tilbudet, som for eksempel helsevesenet, øker med økt privat velstandsnivå. Det offentlige tilbudet må være så bra at det ikke er behov for å kjøpe et privat tilbud. LO er imot privatisering og konkurranseutsetting av viktige offentlige velferdstjenester

LO vil:

- Arbeide for at velferdstjenester som helse, utdanning, barnevern og omsorg fortsatt skal være fellesfinansierte og eies og drives av det offentlige.
 - Styrke velferdsordningene i takt med den øvrige velstandsutviklingen, for å begrense etterspørselen etter private løsninger.
 - Jobbe for at mulighetene til å ta ut profitt på velferdstjenester begrenses.
- Avvikle foretaksmodellen i sjukehusene, og etablere en eiermodell med politisk styring som sikrer at helsetjenester ikke blir en handelsvare egnet for markedstenkning, bedriftsøkonomiske lønnsomhetsvurderinger, konkurranseutsetting og privatisering.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.2. Velferd, ikke marked

Forslagsnr: 381

Forslagsstiller: 291 - Bjørn Ytrestøyl, Møre og Romsdal

Gjenreise forslag nr 9159

Nytt kulepunkt linje 942 . Makspris i barnehage gjeninnføres. Det skal være gratis SFO . I tillegg må det serveres frukt og grønt til alle skolebarn til og med ungdomsskule. Dette skal være gratis

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.3. Trygder, pensjoner og sosialhjelp

Forslagsnr: 34

Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Dagsorden pkt 8, del 3, LOs handlingsprogram s. 21, 5.3 Trygder, pensjoner og sosialhjelp.

Linje 963, tillegg:
også for de som må gi seg i arbeidslivet fra 62 år eller blir ufør.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.3. Trygder, pensjoner og sosialhjelp

Forslagsnr: 205

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

AFP

Forslag 8006 opprettholdes:

I påvente av utredning om endring av AFP ordningen må medlemmer som mister arbeidet etter fylte 58 år gis mulighet til å innbetale til ordningen slik at opptjente rettigheter ikke går tapt.

Begrunnelse:

Kongressen kan ikke avvise denne problemstillingen som rammer mange av våre medlemmer.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.3. Trygder, pensjoner og sosialhjelp

Forslagsnr: 220

Forslagsstiller: 207 - Janita Blomvik, Norsk Arbeidsmandsforbund

Forslag 9427 oversendes sekretariatet

Utrede muligheten for en kollektiv pensjonsforsikring/sparing for Lo medlemmer igjennom Lo favør produktene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.3. Trygder, pensjoner og sosialhjelp

Forslagsnr: 242

Forslagsstiller: 295 - Ståle Knoff Johansen, Nord-Trøndelag

Forslag til LOs handlingsprogram, dagsorden punkt 8, del 3

Linje 963:

Arbeide for at samlet pensjon ved 67 års alder skal gi en inntektsdekning på minst to tredeler av lønn. Også for de som må gi seg i arbeidslivet ved 62 år eller blir ufør.

Linje 966: det må innføres en tilleggspensjon i AFP-ordningen: et livsvarig seniortillegg for de som gir seg tidlig helt eller delvis i arbeidslivet, for å motvirke de store tap som tidlig avgang gir. Den enkelte skal ikke straffes så hardt fordi helsa og kreftene svikter etter et langt arbeidsliv.

linje 967: LO mener AFP skal opptjenes individuelt slik at en har sin egen AFP-beholdning som kan tas ut fra fylte 62 år, uten krav til ansettelsesforhold i en AFP-bedrift på uttakstidspunktet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.3. Trygder, pensjoner og sosialhjelp

Forslagsnr: 324

Forslagsstiller: 100 - Tarjei Leistad, Fagforbundet

Opprettholde forslag 9255 - ingen levealdersjustering av uføre

Nytt kulepunkt linje 966:

- LO vil arbeide for at uføre skjermes mot levealdersjustering, også etter år 2018. Tak på samlet uføretrygd, eller antall barn som utløser barnetillegg, må fjernes. Opptjening må skje til 67 år.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.3. Trygder, pensjoner og sosialhjelp

Forslagsnr: 368

Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Gjenreiser forslag 9184

Linje 962, ny tekst kulepunkt to: 'Arbeide for at samlet pensjon skal gi en inntektsdekning på minst to tredeler av lønn, den skal også være livsvarig og kjønnsnøytral. Det må også gis muligheter for de som ikke kan stå i arbeidslivet til arbeidslivets slutt, mulighet for å kunne gå av tidligere.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.4. Bolig

Forslagsnr: 37

Forslagsstiller: 179 - Mariell Brenden, Handel og Kontor i Norge

Opprettholde forslag 9306, side 218

Linje 943 og 944, nye kulepunkt. Øvrige kulepunkt forskyves tilsvarende:

-Arbeide for en ny offensiv politikk for økt boligbygging.

-Innføre en mer rettferdig boligbeskatning som hindrer spekulasjon.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.4. Bolig

Forslagsnr: 99

Forslagsstiller: 264 - Natalia Zubillaga, Oslo

Uten overskrift

Stryke kulepunkt linje 977 og erstatte med 'Styrke mulighetene til å bygge og drifte ikke-kommersielle utleieboliger'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.4. Bolig

Forslagsnr: 174

Forslagsstiller: 292 - Alf Roar Slind, EL og IT Forbundet

Sosial boligpolitikk

I dag skjer bygging og salg av boliger i all hovedsak på markedets premisser, hvor private banker har overtatt Husbankens rolle som lånegivere. Dette har bidratt til å presse prisene kraftig opp, slik at stadig flere stenges ute av boligmarkedet. Ressurssvake grupper faller utenfor og blir avhengig av kommunalt tilbud som stadig blir dårligere. Vi trenger en helt ny boligpolitikk og vi trenger den raskt. LO mener boligsektoren på nytt må bli en del av velferdsstatens virkefelt ved å gjenopprette boligsamvirket med prisregulering og storstilt kommunal bygging av utleieboliger til sjølkost. LO krever ovenfor myndighetene at det vedtas en ny lov om boligkooperasjon i tillegg til nåværende lov om Borettslag og lov om Boligbyggelag. Loven må ha som mål å legge til rette for at det blir bygd nye boligkoperasjoner som legger til grunn prinsippene i borettsloven fra før 1986. For å hjelpe folk å komme seg inn på boligmarkedet må det opprettes et regulert marked for eierboliger som underlegges pris- og omsetningskontroll. For å gjøre slike byggeprosjekt lønnsomme må kommunen tilby tomter som kan anskaffes billigere enn på det ordinære totemarkedet, og staten må gjennom Husbanken tilby lån med subsidiert rente og lang avdragstid. I tillegg må det skje en storstilt utbygging av kommunale utleieboliger som leies ut til selvkost. Denne typen boliger må bli en rettighet for de som ikke kommer inn på det ordinære boligmarkedet. Kravet er at minst 10 prosent av den totale boligmassen er kommunal og må tilbys de som er mest vanskeligstilt. Mangelen på studentboliger gjør at studenter må konkurrere om å leie på det private markedet, og er derfor med på å presse leieprisene opp. Dette er ingen gunstig situasjon for verken studentene eller andre grupper som rammes av at leieprisene øker. I tråd med studentenes krav om minst 20 prosent studentboligdekning må det årlig bygges minst 3000 studentboliger.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.4. Bolig

Forslagsnr: 275

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 9301

Linje 977 Tillegg Linje 977

tilføye ”spesielt med tanke på unge førstegangsetablerere, gjennom blant annet å jobbe for leie-eie ordninger.” på slutten av setningen.

Begrunnelse: Unge førstegangsetablerere er noen av de som har vanskeligst for å komme inn på boligmarkedet. Derfor må denne gruppen prioriteres. Leie-eie er et konsept der man de første årene betaler leie på boligen, fram til man har betalt inn nok leie til å dekke egenkapitalen for å ta opp huslån for å kjøpe den boligen man leier.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.4. Bolig

Forslagsnr: 277

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser forslagsnummer: 9320

Linje 980 Nytt kulepunkt

At det bygges flere kommunale boliger.

Begrunnelse: LO bør ha en aktiv student og sosialbolig politikk. Dette vil stabilisere utleieprisene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.4. Bolig

Forslagsnr: 325

Forslagsstiller: 204 - Helge Haukeland, Norsk Arbeidsmandsforbund

Dagsorden pkt 8 del 3

Ny linje 980: 'Sørge for flere leie-til-eie-ordninger i samarbeid med private utbyggere.'

Representant 204 NAF Helge Haukeland.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.5. Trygghet i hverdagen

Forslagsnr: 77

Forslagsstiller: 270 - Pål Sundt Finstad, Hedmark

Nytt kulepunkt linje 1005

Styrke politiets faktiske tilstedeværelse også ute i distriktet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.5. Trygghet i hverdagen

Forslagsnr: 134
Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Tilleggsforslag handlingsprogrammet

Linje 990, tillegg:

Målsettingen om lavest mulig kriminalitet må nås gjennom helhetlig prioritering av straffesakskjeden, fra forebyggende arbeid, til etterforskning, domfellelse og straffegjennomføring. LOs mål om et samfunn med et høyt velferdsnivå små forskjeller mellom folk vil bidra til redusert kriminalitet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.5. Trygghet i hverdagen

Forslagsnr: 215
Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Homofiliens rett til å gi blod

Forslag 8013 opprettholdes:

Homofile må få rett på å være blodgiver på lik linje med heterofile.

Begrunnelse:

I dag har menn som har hatt sex med andre menn ikke lov til å gi blod.

Vi kan ikke akseptere innstillingen Tiltres ikke

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.5. Trygghet i hverdagen

Forslagsnr: 280
Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 9345

Linje 1005 Nytt kulepunkt –

Gå mot generell bevæpning av politiet.

Begrunnelse: Det er tilstrekkelig med dagens regler. Vi tror ikke en generell bevæpning av politiet vil føre til et tryggere samfunn. Vi kan faktisk risikere det motsatte.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.5. Trygghet i hverdagen

Forslagsnr: 346
Forslagsstiller: 115 - Fredrik Larsson, Fellesforbundet

Gjenreiser Forslagsnummer: 9345

Linje 1005 Nytt kulepunkt –

Gå mot generell bevæpning av politiet.

Begrunnelse: Det er tilstrekkelig med dagens regler. Vi tror ikke en generell bevæpning av politiet vil føre til et tryggere samfunn. Vi kan faktisk risikere det motsatte.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 35

Forslagsstiller: 151 - Kathrine Haugland Martinsen, Fellesorganisasjonen

Opprettholde forslag 9390 fra FO

FO vil opprettholde sitt forslag nummer 9390

Nytt kulepunkt - linje 1032

Som lyder:

Sørge for at alle enslige mindreårige asylsøkere opp til 18 år skal være barnevernets ansvar, og alt arbeidet med barna skal hjemles i barnevernlov.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 121

Forslagsstiller: 187 - Barbro Tverfjell Auestad, Industri Energi

Asylmottak uten kommersiell profitt

Det må innføres tiltak som gjør at ideelle og kommunale driftsoperatører av asylmottak tar en større andel av markedet.

Flukt fra krig og forfølgelse skal ikke være en kilde kommersiell berikelse til private.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 159

Forslagsstiller: 22 - Oddbjørg Strømme, Fagforbundet

Forslag 9374 tas opp på nytt

Tar opp igjen Fagforbundets forslag 9374, Nytt kulepunkt til erstatning på linje 1025 - 1026:

Jobbe for at asylsøkere kan være i arbeid til saken deres er endelig avgjort. Uretturnerbare asylsøkere som har fått endelig avslag, må få være i arbeid til retur blir mulig.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 167

Forslagsstiller: 181 - Åsmund Utgård, Handel og Kontor i Norge

Opprettholde forslag 9366

Nytt avsnitt på linje 1023.

LO vil være en pådriver for at Norge skal føre og være en internasjonal aktør som jobber for human asyl- og flyktningepolitikk.

Norge skal arbeide for at land i Europa tar sin andel av asylsøkere og flyktninger, samt bidra til at flyktningetilstrømmningen blir organisert på en human måte.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 168

Forslagsstiller: 181 - Åsmund Utgård, Handel og Kontor i Norge

Opprettholde forslag 9394

Fem nye kulepunkt fra linje 1032

Asylsøkere skal tilbys norskopplæring fra og med ankomst

Barn av asylsøkere skal ha rett på barnehageplass og videregående opplæring

At asylmottak primært drives i offentlig regi med egen anbudsrunde for ideelle organisasjoner

Sikre asylsøkere nødvendig helsehjelp

Arbeide for bedre vilkår for enslige asylsøkerbarn

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 246

Forslagsstiller: 288 - Sara Bell, Hordaland

Arbeidstillatelse til papirløse migranter (9410)

Linje 1027, nytt kulepunkt: Jobbe for at myndighetene gir arbeidstillatelse til papirløse migranter som har oppholdt seg i landet i fem år eller mer.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 281

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 9361

Linje 1016 Tillegg :

Asylbarns vern må tas på alvor. En tilbakesending av barn til krigsområder må opphøre. LO vil arbeide for at barnekonvensjonen legges til grunn for opphold i landet. Det samme vernet må gjelde unge, enslige asylsøkere.

Begrunnelse: Dette er hentet fra gjeldende program. Det mangler i forslaget til nytt program.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 283

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 9368

Linje 1023 nytt avsnitt

Tvangsekteskap og kjønnslemlestelse er forbudt ved norsk lov og arbeidet for å forhindre dette må fortsatt ha høy prioritet. Erfaringer fra pågående arbeid, samt forskning, må vektlegges i det videre arbeidet. Den rødgrønne regjeringens handlingsplaner mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse må styrkes og videreføres. LO mener godt forebyggende arbeid som for eksempel opprettelse av et lavterskeltilbud for barn og ungdom i utsatte grupper, er vesentlig for å lykkes med dette arbeidet. Videreføring av forebyggende tiltak i opprinnelsesland er også viktig, da de fleste tvangsekteskap skjer der.

Begrunnelse: Å lykkes i arbeidet mot tvangsekteskap og kjønnslemlestelse er avgjørende for innvandrerkvinnens mulighet til å integreres og delta i arbeids- og samfunnslivet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 5. Å ta vare på - 5.6. Innvandring og integrering

Forslagsnr: 382

Forslagsstiller: 231 - Hans Fredrik Danielsen, Norsk Post- og Kommunikasjonsforbund

Trygg reisevei fo flyktninger

Opprettholder forslag nr 9363, Trygg reisevei for flyktninger:

Nytt kulepunkt:

'Norske myndigheter må arbeide internasjonalt for å gi mennesker på flukt trygge og lovlige veier til Europa'

Ber alternativt om å Tilbasse intensjonen i forslaget i linje 1021.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.1. Aktive tillitsvalgte og klubber

Forslagsnr: 49

Forslagsstiller: 201 - Christine Thomassen, Musikernes fellesorganisasjon

Endringsforslag fra MFO til dagsorden pkt 8 Del 3 LOs handlingsprogram

MFO foreslår følgende tekst inn, i stedet for linjene 1060 og 1061:

'Skillet mellom arbeidstaker og selvstendig næringsdrivende er ikke så tydelig som før, og stadig flere selvstendig næringsdrivende organiserer seg eller ønsker å organisere seg. LO ønsker å videreutvikle sitt tilbud til forbundene og deres medlemmer som er selvstendig næringsdrivende.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.1. Aktive tillitsvalgte og klubber

Forslagsnr: 69

Forslagsstiller: 320 - Mimmi Kvisvik, Sekretariatet

Å organisere og mobilisere

Jeg gjenreiser forslag 9458 styrke det opp med et ny prikkpunkt
Forslagsstiller FO

FO ønsker et nytt underkap 6.3. - 6.3 blir nytt 6.4.

Arbeidstakere med høyere utdanning

Arbeidstakere med høyskole og universitetsutdanning er en stor og voksende gruppe i norsk arbeidsliv. Gruppen anslås å vokse med 400.000 personer fra 2004 til 2025. Uten et solid grep om denne arbeidstakergruppen risikerer LO å miste sin posisjon som den overlegent største hovedsammenslutningen i Norge.

Organisasjonsgrad er høyere for denne gruppa, og mange organiserer seg første gang i studietiden. LO har fortsatt betydelige utfordringer og oppgaver når det gjelder å framstå som den beste og mest naturlige arbeidstakerorganisasjonen for disse arbeidstakerne.

LO vi:

* Bli den foretrukne hovedorganisasjonen for de med høyere utdanning

* Arbeide for å synliggjøre LO som en arbeidstakerorganisasjon også for arbeidstakere med

høyere utdanning

* I samarbeid med forbundene være aktive og synlige overfor studentene på høyskoler og universiteter

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.1. Aktive tillitsvalgte og klubber

Forslagsnr: 109

Forslagsstiller: 249 - Synnøve Bakken, Norsk Tjenestemannslag

Opprettholde forslag 9449

Linje 1110, tillegg:

Arbeidstakere med høyere utdanning har høyere organisasjonsgrad enn arbeidslivet forøvrig, og mange studenter organiserer seg allerede i studietiden. LO og forbundene må derfor være aktivt tilstede på universiteter og høyskoler.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.1. Aktive tillitsvalgte og klubber

Forslagsnr: 144

Forslagsstiller: 59 - Christina Beck Jørgensen, Fagforbundet

Rettigheter og plikter om arbeidslivet inn i læreplanen

Nytt kulepunkt på linje 1085. Forslagsnummer 8979.

Jobbe for at elever på ungdomsskolen og videregående skole skal få kunnskap om rettigheter og plikter i arbeidslivet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.1. Aktive tillitsvalgte og klubber

Forslagsnr: 180

Forslagsstiller: 294 - Heidi Olsen, Sør-Trøndelag

Opprettholder forslag 9443

Linje 1094: Økt kvinneheltakelse i LO og i fagbevegelsen for øvrig forutsetter gode rammebetingelser som legger til rette for kvinners deltagelse. Det krever et særlig kvinnepolitisk fokus og perspektiv.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 46
Forslagsstiller: 263 - Roy Pedersen, Oslo

Endringsforslag

Nytt forslag linje 1118 og 1119

’Videreutvikle og forsterke det fagligpolitiske samarbeidet med aktuelle partipolitiske ungdomsorganisasjoner og andre organisasjoner’

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 79
Forslagsstiller: 198 - Michal Jan Warecki, Industri Energi

Studentarbeid og studentklubber

Erstatte siste avsnitt med:

’Tidlig bevisstgjøring av skoleelever, lærlinger og studenter gjennom LOs student- og ungdomsarbeid er avgjørende for å sikre rekruttering av morgendagens arbeidstakere. En viktig aktivitet i dette arbeidet er besøk på ulike utdanningsinstitusjoner og arenaer for læring. Dette er ofte det eneste møtet mange får med fagbevegelsen i løpet av sin utdanning.

Satsing på studenter vil få større betydning i tida framover. LO og LOs forbund må være mer synlige på studiestedene. Høgere utdanna velger ofte sin tilhørighet til arbeidstakerorganisasjon i løpet av utdanninga, og da er det avgjørende at vi klarer å rekruttere studenter før de blir medlem i konkurrerende organisasjoner.’

Erstatte kulepunkt 2 med:

’ Rekruttere studenter, og legge opp til felles aktiviteter mellom LO, forbunda, forbundas studentklubber, og studentorganisasjoner’

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 156
Forslagsstiller: 127 - Gunnar Holm, Fellesforbundet

Opprettholder forslag 9477 ; Elever, lærlinger, studenter og arbeidssøkende

Overskrift 6.2 endres til ; Unge, elever, lærlinger, studenter og arbeidssøkende.

Begrunnelse: Uorganiserte arbeidssøkende må gis mulighet til å melde seg inn i LO som direktelem. Medlemskapsordningene for ungdom, elever, lærlinger og studenter tilpasses til også å omfatte arbeidssøkende. Medlemskapet overføres forbundet med organisasjonsretten når den arbeidssøkende kommer i arbeid.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 309

Forslagsstiller: 276 - Lene-Britt Johannesen, Vestfold

Fagbevegelsen inn i skolen

Forslag: 8977

Forslagstiller: Vestfold

Fagbevegelsen inn i skolen

Handlingsprogrammet – kapittel 6 – Å organisere og å mobilisere – underkapittel Ungdom, elever, lærlinger og studenter – side 35 – linje 1085.

Tilleggsforslag 1

Fagbevegelsen inn i skolen

LO vil kreve overfor myndighetene at læreplanen for ungdomsskolen endres, slik at alle elever gjennom en nytt arbeidslivsfag skal kjenne til plikter og rettigheter i arbeidslivet innen de går ut av 10. klasse.

Begrunnelse:

Skal fagbevegelsen vinne den tidløse ideologiske og samfunnspolitiske kampen om organiseringen av framtidens arbeidsliv, må dagens elever få innsikt i og kunnskap om fag- og arbeiderbevegelsen og om rettigheter og plikter i arbeidslivet.

Elever lærer i dag lite om fagbevegelsen og sine plikter og rettigheter i arbeidslivet. I læreplanen for samfunnsfag for ungdomsskolen er det fastslått at elevene skal kjenne sine rettigheter som forbrukere, men ingenting om at de skal kjenne sine rettigheter som arbeidere. De lærer altså hva de skal gjøre hvis de kjøper en ødelagt vare i butikken, men ikke hva de skal gjøre hvis noe er feil på jobben. Resultatet er at mange unge er sårbare for å bli utnyttet av kyniske arbeidskjøpere. Fagbevegelsen må ta grep for å sørge for at alle elever lærer om sine plikter og rettigheter og vet hvor viktig det er å organisere seg for å sikre gode lønns- og arbeidsforhold.

I tillegg må man sørge for at fagbevegelsen reiser på faste skolebesøk til alle ungdomsskoler. Ingen er bedre til å lære elever om arbeidsrettigheter og plikter enn fagbevegelsen selv.

NHO er allerede til stede i skolen, gjennom elevbedrifter og gründerkurs i Ungt Entreprenørskap. Da kan ikke fagbevegelsen ta sjansen på å stå på sidelinja.

Tilleggsforslag 2

Lærlingplasser

LO vil arbeide for at det blir lovfestet rett til lærlingplass

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -

6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 314
Forslagsstiller: 131 - Alexandra Furunes , Fellesforbundet

Opprettholder Forslagsnr.: 9455

Ny tekst i linje 1109 - 1112

Tidlig bevisstgjøring av skoleelever, lærlinger og studenter gjennom LOs ungdomsarbeid er avgjørende for å sikre rekruttering av morgendagens arbeidstakere. En viktig aktivitet i LOs ungdomsarbeid er å heve statusen på yrkesfagene og arbeidet blant lærlinger. LO vil derfor arrangere årlige lærlingpatruljer og være aktiv i sin informasjon rettet mot yrkesfagsklassene. LO må arbeide aktivt for at kunnskap om fagbevegelsen, trepartssamarbeidet og den norske modellen får en større plass i læreplaner både i skolen og innenfor høyere utdanning.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 315
Forslagsstiller: 131 - Alexandra Furunes , Fellesforbundet

Forslagsnummer: 9456

Endre kulepunktet på linje 1116:

- Drive oppsøkende virksomhet blant elever, studenter og lærlinger, og legge til rette for samarbeid og felles aktiviteter mellom LO, LOs forbund og elev- og studentorganisasjonene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere -
6.2. Ungdom, elever, lærlinger og studenter

Forslagsnr: 333
Forslagsstiller: 137 - Richard Storevik, Fellesforbundet

Det igangsettes en offensiv for skoleinformasjon i den videregående skole.

For å sikre fagforeningens samfunnsrolle og bevisstgjøring av viktigheten av høy organisasjonsgrad i Norge, må LO være synlige på alle utdannings institusjoner. LO organiserer i alle bransjer innenfor de 26 medlemsforbundene LO har i sin paraply. For å styrke kjennskapen til LO som en organisasjon for arbeidstakere er det viktig å øke kunnskapen rundt det organiserte arbeidslivet så tidlig som mulig inn i skolen.

Som kongressen i 2013 vedtok: «En viktig aktivitet i LOs ungdomsarbeid er skolebesøk på videregående skoler, hvor ungdom blir kjent med fagbevegelsens rolle og oppgaver. Dette kan i mange tilfelle være det eneste møte med fagbevegelsen som elever får i sin skoletid. Skolebesøk bidrar til økt rekruttering av elever, framtidige lærlinger og ordinære medlemmer.»

Derfor må det igangsettes en offensiv for skoleinformasjon i den videregående skole. LO og forbundene må utarbeide lokale planer for gjennomføring av besøk i den videregående

skolen.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere - 6.3. Vern mot diskriminering

Forslagsnr: 13

Forslagsstiller: 240 - Bjørn Halvorsen, Norsk Tjenestemannslag

Handlingsprogrammet

Linje 1146, nytt kulepunkt: Jobbe for økt deltagelse i tillitsvalgtarbeid blant personer med nedsatt funksjonsevne.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere - 6.3. Vern mot diskriminering

Forslagsnr: 82

Forslagsstiller: 245 - Sahar Azari, Norsk Tjenestemannslag

Samisk befolkning

Tillegg på linje 1054.

Et inkluderende samfunn har et særskilt ansvar for å ivareta den samiske befolkningens språk, kultur og næringsinteresser i samfunnsutviklingen.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere - 6.3. Vern mot diskriminering

Forslagsnr: 84

Forslagsstiller: 245 - Sahar Azari, Norsk Tjenestemannslag

Linje 1121

Tillegg i linje 1121

Arbeide for å synliggjøre LO som en arbeidstakerorganisasjon også for arbeidstakere med høyere utdanning.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere - 6.3. Vern mot diskriminering

Forslagsnr: 154

Forslagsstiller: 248 - Tom Rune Klemetsen, Norsk Tjenestemannslag

Linje 1146, nytt kulepunkt

At ordningen med å innkalle mist en arbeidssøker med minoritetsbakgrunn utvides til også å gjelde statlig heleide bedrifter og alle landes kommuner.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 6. Å organisere og mobilisere - 6.3. Vern mot diskriminering

Forslagsnr: 239

Forslagsstiller: 161 - Christopher Beckham, Handel og Kontor i Norge

Vern og diskriminering

Nytt kulepunkt linje 1146

Arbeide for at homofile og heterofile likestilles knyttet til blodgivning.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 16

Forslagsstiller: 183 - Lill-Heidi Bakkerud, Industri Energi

NOX fondet videreføres og nytt CO2 fond

Side 39 under overskriften Sjø

Ny setning etter første setning; LO mener at NOX-fondet må videreføres og at et nytt CO2-fond må innrettes slik at det fremmer bruk av energiformer som også har lave utslipp av svovel, partikler og NOX

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 26

Forslagsstiller: 251 - Terje R. F. Samuelson, Norsk Transportarbeiderforbund

Forslag 9603 Uttalelse om samferdsel

Opprinnelig tekst.

Kapasiteten for godstransport på bane må økes gjennom utbygging av dobbeltspor, samt flere og lengre krysningsspor. Skal mer gods overføres fra vei til sjø, må det være hensiktsmessige havnearealer tilgjengelige, og infrastrukturen til og fra havnene må bygges ut. I den forbindelse er det viktig å unngå at havnearealer og arealene som nyttes til jernbaneformål, samt industriområder tilknyttet disse, omreguleres og nyttes til andre formål.

Forslag til ny tekst.

Kapasiteten for godstransport på bane må økes gjennom utbygging av dobbeltspor, samt flere og lengre krysningsspor. Skal mer gods overføres fra vei til sjø, må det være hensiktsmessige havnearealer tilgjengelige, og infrastrukturen til og fra og i havnene må bygges ut. I den forbindelse er det viktig å unngå at havnearealer og arealene som nyttes til jernbaneformål, samt industriområder tilknyttet disse, omreguleres og nyttes til andre formål.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 57

Forslagsstiller: 220 - Rolf Juul Ringdal , Norsk Lokomotivmannsforbund

Uttalelser og bevilgninger

Det legges til følgende setning til slutt i avsnittet 'Jernbane':

Det innebærer også at LO er imot implementering av EUs Jernbanepakke IV.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 88

Forslagsstiller: 216 - Kjell Næss, Norsk Jernbaneforbund

Forslag 9603

Jernbane

Jernbanen i Norge står overfor store utfordringer, og det er viktig at det nå tas et grunnleggende valg om hvilken rolle jernbanen skal ha i et fremtidig transportsystem. For å nå målene i både samferdsels- og klimapolitikken, vil behovet for en effektiv kollektivtransport og godstransport på jernbane stå helt sentralt. Det må satses betydelige ressurser på jernbanen, for sikre en fortsatt vekst i person- og godsmarkedet, samt gjøre jernbanen til et attraktivt og godt alternativ til privatbil i og rundt byene. Både for gods- og persontrafikken er det kapasiteten i infrastrukturen som legger begrensninger for ytterligere vekst, og dette arbeidet må derfor ha høy prioritet.

'Tillegg: Konkurransetsetting av drifts- og vedlikeholdsoppgaver på infrastruktur undergraver oppbygging og videreføring av fagkompetanse.'

En oppsplitting av jernbanesektoren i Norge i mange selskaper, er svært uheldig og vil svekke sektoren over tid. Internasjonale erfaringer konkluderer med at jernbanens kompleksitet medfører at en velfungerende jernbane er avhengig svært tette b??nd mellom infrastruktur og trafikk. LO ønsker derfor en annen utvikling av jernbanen enn den konkurranse- og anbudsutsettingen på jernbanen som er iverksatt gjennom jernbanereformen, hvor det tilrettelegges for en massiv konkurranse om offentlige midler og salg av offentlig eiendom og infrastruktur, samt rasering av ansattes lønns-

pensjons- og arbeidsvilkår. 'Tillegg: Det innebærer også at LO er imot implementering av Jernbanepakke 4'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 179

Forslagsstiller: 20 - Stein Guldbrandsen, Fagforbundet

Forslag 9603 Uttalelse om samferdsel

Fagforbundet har følgende forslag til endringer:

Inn endring i 2 setning avsnitt 1:

Gode transportløsninger er en forutsetning for høy sysselsetting, god distriktsutvikling og verdiskaping. LO er spesielt opptatt av at transportpolitikken legger til rette for utvikling av trygge og gode arbeidsplasser med fokus på kvalitet og kompetanse, og som ivaretar de ansatte i transportsektoren, og bygger opp under våre klimamål. En helhetlig samferdselspolitikk der alle transportformene ses i sammenheng må ligge til grunn for utvikling av norsk samferdsel.

Nytt 2 avsnitt:

Teknologiske, strukturelle og markedsmessige endringer medvirker til at lønns- og arbeidsforholdene i mange deler av transportsektoren er under kraftig press. Bransjen opplever at lavlønnskonkurranse, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet øker i omfang. Norske myndigheter må i samarbeid med den seriøse delen av bransjen og arbeidstakerorganisasjonene utvikle effektive strategier mot en slik utviklingen.

Endring av tekst i 2 avsnitt under overskriften Kollektivtransport:

Utbygging av kollektivtransporten vil ikke ha ønsket effekt på klima uten at den følges av tiltak som begrenser bruk av privatbil i byene. LO vil arbeide for at flest mulig fylkeskommuner drifter kollektivtransporten i egen regi. I de tilfellene der anbudskonkurranse fortsatt benyttes, vil LO arbeide for å forbedre anbudsreglene innen kollektivtransporten, slik at de ivaretar grunnleggende lønns- og arbeidsvilkår, miljø og trafikksikkerhet. Videre må arbeidsgiveransvaret plasseres hos de som har den faktiske styringsretten over sjåførenes arbeidshverdag. Dette må også gjelde for taxi- og turselskaper som legger inn anbud på skole, syke/handikap kjøring. Ved slike anbud skal en av de landsdekkende bussbransjeavtalene legges til grunn.

Endring av tekst i 1. avsnitt under overskriften Jernbane:

Jernbane

Jernbanen i Norge står overfor store utfordringer, og det er viktig at det nå tas et grunnleggende valg om hvilken rolle jernbanen skal ha i et fremtidig transportsystem. For å nå målene i både samferdsels- og klimapolitikken, vil behovet for en effektiv kollektivtransport og godstransport på jernbane stå helt sentralt. Lyntog må vurderes på strekninger der dette kan erstatte flytrafikk. Det må satses betydelige ressurser på jernbanen, for sikre en

fortsatt vekst i person- og godsmarkedet, samt gjøre jernbanen til et attraktivt og godt alternativ til privatbil i og rundt byene. Både for gods- og persontrafikken er det kapasiteten i infrastrukturen som legger begrensninger for ytterligere vekst, og dette arbeidet må derfor ha høy prioritet.

Endring av tekst i 2. avsnitt under overskriften Sjø:

Offentlige anbud må brukes for å fremme utviklingen av miljøvennlige skip, og virkemiddelapparatet for å fremme teknologiutviklingen. I den forbindelse er det nødvendig med en betydelig modernisering og fornying av skipsflåten i Norge. Samtidig har norske verft ledige ordrebøker og norske energiselskap tilgjengelig null- og lavutslippsteknologi som batteri, LNG, biogass og hydrogen.

Endring av tekst i 1. avsnitt under overskriften Veg:

Veg

Vegnettet har stor betydning for å knytte sammen landsdelene, redusere transportkostnader for næringslivet, og er særlig viktig der jernbanen ikke kan dekke behovene. Det er et stort behov for å bygge ut og fornye infrastrukturen og ruste opp vegnettet både i distriktene og i sentrale strøk. Investeringer i veinettet og en bedre veistandard vil føre til økt sikkerhet (kommentar: dette stemmer ikke). For å sikre en rask og effektiv utbygging av større prosjekter er det en forutsetning at sammenhengende prosjekter fullfinansieres, og at det fastsettes en dato for ferdigstillelse.

Endring av tekst i siste avsnitt i uttalelesen under overskriften Luft:

Vi må beholde Avinormodellen må beholdes for å drifte og videreutvikle lufthavnene i hele landet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 355

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Flyplasser i distriktene

Forslag 8036 opprettholdes:

LO engasjerer seg sterkt fagligpolitisk for å komme til ordninger som styrker og opprettholder distriktsflyplasser.

Begrunnelse:

Dette for å opprettholde næring og å utvikle distriktene og sikre befolkningsvekst i framtiden.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 365

Forslagsstiller: 277 - Alexander Lien, Telemark

Havn

Tillegg til første avsnitt om godstransport:

Det er viktig at havn og jernbane i hele Oslofjord-regionen sees i sammenheng - fra Grenland Havn og inn til Oslo Havn. Det er en fordel for alle at gods som skal til Vestlandet ikke må innom Oslo, men at det kan gå med jernbane fra Brevik til Bergen.

Begrunnelse:

Uten dette tillegget kan det se ut som at LO kun er opptatt av Alnabru og Oslo Havn

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om samferdsel/infrastruktur

Forslagsnr: 374

Forslagsstiller: 215 - Yngve Carlsen, Norsk Flygerforbund

Handlingsprogrammet Dagsorden pekt 8 del 4

Luft

Andre avsnitt etter punktum 4 linje (teksttillegg)

Regelverket må sikre ansatte hele og faste stillinger direkte hos flyselskapet, tydelige hjemmebaseregler som definerer arbeidsgiveransvaret, samt hindre bruk av bekvemmelighetsflagg.

Tredje avsnitt 2 linje etter punktum. (teksttillegg) Flysikkerhetsarbeidet må prioriteres og videreutvikles.

Tredje avsnitt 5 linje etter punktum. (teksttillegg) Felleseuropeisk regelverk for helikopteroperasjoner offshore (HOFO) må ikke innføres.

Femte avsnitt første linje (teksttillegg). Før setningen som starter Det er stort behov for..... Et organisert arbeidsliv skal være regelen, ikke unntaket, i norsk luftfart. Særlig innlandshelikopterbransjen, hvor organisasjonsgraden er lav, må organiseres.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 52

Forslagsstiller: 241 - Ellen Dalen, Norsk Tjenestemannslag

Uttalelse

Fjerde avsnitt, første setning, nytt ord:

For LO er det viktig å ha en tariffpolitikk som sikrer en rettferdig lønn i samsvar med _arbeidsoppgaver_, utdanning og kompetanse.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 66

Forslagsstiller: 241 - Ellen Dalen, Norsk Tjenestemannslag

Høyere utdanning

Fjerde avsnitt, siste setning om høyere utdanning og utjevning mellom offentlig og privat sektor, flyttes til slutten av femte avsnitt.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 71

Forslagsstiller: 263 - Roy Pedersen, Oslo

Endringsforslag

Stryke følgende setning avsnitt 1 side 24:

’Tidsbegrenset innleie ut over dette kan bare inngås der det er avtalt og regulert i en landsomfattende tariffavtale ’

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 73

Forslagsstiller: 228 - Ann Kristin Kvaløysund, Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund

Dagsorden pkt 8 del 4 siste linje side 23 og første avsnitt side 24 , endring av test
Dagsorden pkt 8 del 4 siste linje side 23 og første avsnitt side 24

Innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak er i enkelte bransjer i fred med å utkonkurrere faste ansettelser, satsing på opplæring og lærlinger.

Organisasjonsgraden svekkes og dermed tariffavtalenes betydning. Innleide har også et mer belastende arbeidsmiljø med økt risiko for skader og ulykker. Spesielt er

næringsmiddelindustrien og bygge og anleggsbransjen utsatt. Her er det mye innleid arbeidskraft som består av uorganiserte utenlandske arbeidstagerne som også gir en konkurransevidningen og dermed truer våre lønns og arbeidsvilkår. I samfunnskritiske infrastruktur som i luftfarten truer atypiske ansettelsesforhold sikkerheten. Løse tilknytningsforhold og usikkerhet til arbeid gir rom for utnyttelse av arbeidskraften noe som utfordrer den norske arbeidslivsmodellen. LO skal jobbe for at bemanningsbransjen må begrenses ved at det kun skal være adgang til å leie inn vikarer for en fast ansatt. Tidsbegrenset innleie utover dette kan bare brukes ved sesongsvingninger der det er avtalt og regulert i landsomfattende overenskomster. En slik endring vil styrke det organiserte arbeidslivet og ikke svekke det som dagens bestemmelser fører til.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 123

Forslagsstiller: 7 - Bjørn Tore Fremgården, EL og IT Forbundet

Dagsorden pkt 8. Del 4.

Endringsforslag. Tariffpolitisk uttalelse. Dagsorden pkt.8 del 4. Forslag 9600. 6.avsnitt. Side 23. Siste linje side 23 og første linje side 24 endres til:

Innleie av arbeidskraft fra bemanningsforetak er i flere og flere bransjer i ferd med å utkonkurrere faste ansettelser, satsing på opplæring og lærlinger.

Begrunnelse: Ordet 'enkelte' som er brukt i sekretariatets innstilling er for svakt, utviklingen går i den retning at det ikke bare er i noen enkelte bransjer innleie fra bemanningsforetak skjer, og at dette påvirker og utkonkurrerer faste ansettelser, samt satsingen på lærlinger og lærlingplasser.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 271

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Til tariffpolitisk uttalelse slutt avsnitt 3.

Ny setning:

LO vil derfor videreføre og styrke frontfagsmodellen og sikre en samordnet lønnsdannelse.

Begrunnelse: LO må ha som mål ikke bare å videreføre, men også jobbe for å styrke frontfagsmodellen

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk

uttalelse

Forslagsnr: 347

Forslagsstiller: 115 - Fredrik Larsson, Fellesforbundet

Til tariffpolitisk uttalelse slutt avsnitt 3.

Til tariffpolitisk uttalelse slutt avsnitt 3.

Ny setning:

LO vil derfor videreføre og styrke frontfagsmodellen og sikre en samordnet lønnsdannelse.

Begrunnelse: LO må ha som mål ikke bare å videreføre, men også jobbe for å styrke frontfagsmodellen

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 376

Forslagsstiller: 9 - Markus Hansen, EL og IT Forbundet

Tilleggspunkt- Tvungen lønnsnemd må erstattes

Side 24- ny setning

Dagens praksis med bruk av Lov om lønnsnemd er et uforholdsmessig inngrep i streikeretten og må erstattes av en ordning der myndighetene kan sikre at fare for liv og helse unngås uten at en streik stanses.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Tariffpolitisk uttalelse

Forslagsnr: 377

Forslagsstiller: 117 - Joachim Espe, Fellesforbundet

Forbud mot innleie av arbeidskraft

Endringer (markert mellom stjerner) i 6. avsnitt: 'Fra LO mener bemanningsbransjen må begrenses ved at det kun skal være adgang til å leie inn vikar for en *navngitt* fast ansatt.

Tidsbegrenset innleie ut over dette kan bare inngås der det avtalt og regulert i en landsomfattende overenskomst *og alle avtaler skal godkjennes sentralt. LO vil kreve forbud mot innleie med unntak for rene vikariat for navngitte personer.* En slik endring vil styrke...

Tillegg (markert mellom stjerner) etter 7.avsnitt: ... LO vil fortsette arbeidet for å stoppe denne utviklingen gjennom et reelt trepartssamarbeid og en bred strategisk satsing.

Arbeidstilsynet må få rett til å ilegge bøter for brudd på Arbeidmiljøloven som brudd på reglene for innleie, midlertidige ansettelser og likebehandling av innleide.

Tillegg (markert mellom stjerner) etter 8.avsnitt: ...Kommersialiseringen av offentlig velferdstjenester bidrar til at lønn-, arbeids- og pensjonsvilkår settes under press, samt bruken av innleie, midlertidige ansettelser og enkeltmannsforetak øker, også innenfor

velferdstjenestene. *LO krever at det ved konkurranseutsetting og utskilling av offentlig tjenester stilles krav om pensjonsvilkår på nivå med offentlig pensjon.*

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 30

Forslagsstiller: 238 - Fredrik Oftebro, Norsk Tjenestemannslag

pensjonspolitisk uttalelse - endringsforslg side 33 5. avsnitt

stryk 'og skifter mellom offentlig og privat sektor' slik at setningen blir: "Hullene" må tettes for de som etter en lang yrkeskarriere uforskyldt taper sine rettigheter.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 32

Forslagsstiller: 238 - Fredrik Oftebro, Norsk Tjenestemannslag

pensjonspolitisk uttalelse - tillegg side 33 etter 3. avsnitt

tillegg side 33 etter 3. avsnitt.

LO vil arbeide for at obligatorisk tjenstepensjon forbedres med opptjening fra første krone. Arbeidsgiver skal være pliktig å melde alle arbeidstakere inn i ordningen, uavhengig stillingsprosent og arbeidsperiode.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 55

Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Dagsorden pkt 8, del 4, uttalelser og bevilgninger Forslagsnummer 9601, Pensjonspolitisk uttalelse

Følgende endringer i denne uttalen foreslås:

s 25, 2. LO og pensjonsreformen, 1 avsnitt tilføyes:

, også for de som må gi seg i arbeidslivet fra 62 år eller blir ufør.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 65
Forslagsstiller: 160 - Bjørn Mietinen, Handel og Kontor i Norge

Endring i Pensjonspolitisk uttalelse

Side 33, 3. avsnitt, første setning: På kort sikt kan de første skritt på veien for styrket opptjening og et bedre integrert system tas gjennom lovendringer i henhold til fagbevegelsens krav overfor de private tjenestepensjonene i hovedoppgjøret 2016 og den etterfølgende utredning fra Finansdepartementet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 67
Forslagsstiller: 4 - Bjørn Einar Fornes, EL og IT Forbundet

Pensjonspolitisk uttalelse

Dagens pensjonssystem er på lang sikt ikke i stand til å oppfylle LOs mål om at en samlet pensjon skal gi en inntektsdekning på minst 2/3-deler av lønn ved 67 års alder. Arbeidstakere som av ulike årsaker må fratre før 67-års alder risikerer vesentlig dårligere vilkår enn dette igjen.

Beregninger for fremtidige pensjonskull tegner et dystert bilde med bakgrunn i levealdersjusteringen. Skal LO opprettholde sitt mål om at man skal ha en pensjon på minst 2/3 - deler av lønn ved 67 års alder, og samtidig bedre vilkårene for de som må fratre før - må LO kreve endringer som griper inn i fler elementer ved dagens pensjonssystem.

LO vil:

- Arbeide for gode og trygge og forutsigbar pensjonsordninger for alle. Det innebærer at vi vil arbeide for å endre de deler av pensjonsreformen som har negative konsekvenser for arbeidstakerne, og omfatter både levealdersjusteringen og indekseringen. Levealdersjusteringen er den største trusselen for fremtidige pensjoner og effekten av denne må reduser betydelig.

- Arbeide for en tidligpensjonsordning som treffer dem som har behov for ?? gå av tidlig. Dagens AFP i privat sektor har mangler som må utbedres, så som sikringstiltak - slik at rettigheter ikke forsvinner som følge av forhold den ansatte ikke rår over. Videre må ytelsen til de som fratrer tidlig forbedres.

- Etablere brede kollektive ordninger for innskuddspensjon slik at forvaltningen blir rimeligere, risikoen mindre og kjønnsnøytraliteten forsterkes. Innskuddsordninger må gi oppsparing fra første dag, første krone. LO vil kreve avtalerett på tjenestepensjonsordningene.

- At dagens tjenestepensjonssystem i offentlig sektor må forsvares. Dette omfatter også den offentlige AFP. Ulike fremtidige modeller for tjenestepensjon i offentlig sektor må sammenholdes med dagens modell, og endringer kun innføres etter forhandlinger mellom partene i offentlig sektor.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 86

Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Dagsorden pkt 8 del 4, 9601 pensjonspolitisk uttalelse

s. 26, etter 5 avsnitt og før avsnittet som begynner med ' Omleggingen fra 2011' tilføyes følgende tekst:

LO mener at AFP må opptjenes individuelt slik at en har sin egen AFP beholdning som kan tas ut fra fylte 62 år, uten krav til ansettelsesforhold i en AFP bedrift på uttakstidspunktet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 89

Forslagsstiller: 157 - Merete Øiestad Jonas, Forbundet for Ledelse og Teknikk

Pensjonspolitisk uttalelse

For den enkelte er det viktigst hva den samlede pensjon blir og at den fremstår mest mulig oversiktlig og forutsigbar. LO s mål for pensjonsnivå er knyttet til summen av de tre til

sammen. Men vi må også legge vekt på den enkelte ordnings utfordringer. Med den store reformen av Folketrygden, tilpasningen av AFP og et svekket, oppstykket og mer ustabilt system for tjenestepensjon har det blitt vanskeligere for den enkelte å forstå sin framtidige pensjon. Det betyr ekstra usikkerhet for sparebeslutninger og planlegging av yrkes- og livsløp. Dette problemet vil forsterkes en tid framover p.g.a alle overgangsordningene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 90

Forslagsstiller: 163 - Jonny Meland, Handel og Kontor i Norge

Pensjon er utsatt lønn

Ny første setning i tillegg i pkt. 4C

c) Tjenestepensjonene

Pensjon er utsatt lønn, og derfor må arbeidstakerorganisasjonene kreve innflytelse over pensjonsordningene.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 91

Forslagsstiller: 136 - Knut Øygard , Fellesforbundet

Pensjonspolitisk uttalelse

Tillegg til side 33 etter avsnitt 3

Mange av forbedringene innen tjenestepensjonene vil først gi større utbetalinger på lang sikt. Ikke minst for yngre arbeidstakere er det derfor viktig at reglene for opptjening nå forbedres vesentlig, i tråd med fagbevegelsens krav overfor de private tjenestepensjonene i hovedoppgjøret 2016. I tillegg er det viktig at minimumsnivået som innbetales innenfor OTP heves.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 97

Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

s 31, siste avsnitt för pkt. 5

Setningen som begynner med ' Utredningen ' 'Egen pensjonskonto ' Denne første setninger foreslås strøket.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 101

Forslagsstiller: 136 - Knut Øygard , Fellesforbundet

Levealdersjustering

Tillegg til side 33 tredje siste avsnitt (gjennom pensjonsreformen har)

Men det er viktig å vurdere hvordan levealdersutviklingen er for ulike grupper. Det er urimelig at økt levealder blant høytlønnede medfører endringer som mest berører grupper med tungt arbeid og kanskje lavere lønn. Det er viktig at levealdersjusteringen ikke forsterker sosiale skjevheter knyttet til forskjeller i levealder mellom ulike grupper i befolkningen.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk

uttalelse

Forslagsnr: 119

Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Endringsforslag pensjonspolitisk uttalelse

side 27, 6. avsnitt siste setning: Stryke 'og mellom kvinner og menn'.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 122

Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Tilleggsforslag pensjonspolitisk uttalelse

side 30 under avsnittet 'Utbredelse', første setning: Sett inn 'i privat sektor' slik at det blir 'I dag er det bare om lag 10 prosent av arbeidstakerne i privat sektor som osv.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 125

Forslagsstiller: 243 - Gudrun Høverstad, Norsk Tjenestemannslag

Endringsforslag pensjonspolitisk uttalelse

side 33, 7. avsnitt: Stryk ordene 'innenfor rammene av påslagsmodellen'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 138

Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

S 32, etter 3 avsnitt som slutter med '... tidliguttak' tilføyes følgende:

LO mener levealdersjusteringen vil dramatisk svekke Folketrygden som bærebjelke i pensjonssystemet for dagens unge. LO vil derfor arbeide for en dempet levealderjustering for alle. LO vil arbeide for en ekstra demping for de som må gi seg tidlig i arbeidslivet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 148
Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

S 32, etter 3 avsnitt som slutter med '..... tidliguttak.' Ny linje settes inn:
Uføre må få tilbake opptjening av alderspensjon til 67 år og uføretrygden må ikke
levealdersjusteres. LO er imot levealdersjusteringen av garantipensjon. Den reelle
minstepensjon må tilbake til 2 G.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk
uttalelse

Forslagsnr: 169
Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

S. 33, øverst, nytt avsnitt:
Det er spesielt viktig å sikre at Folketrygden ikke mister sin plass som bærebjelken i
pensjonssystemet. Som et første skritt for å styrke Folketrygden kan den lovbestemte delen av
OTP, nå på 2%, innbetales i form av arbeidsgiveravgift slik at avsetningen kan økes fra 18,1
til 20,1% av lønn. Det gir også 40% mer pensjon for pengene. Pensjonen vil da være
kjønnsnøytral og livsvarig, den følger lønnsutviklinga, all lønn teller med fra første krone og
første time, og det belaster ikke bedriftenes balanse.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk
uttalelse

Forslagsnr: 189
Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

S 33, 3 avsnitt som begynner med 'På kort sikt'. I setningen strykes følgende:
og den etterfølgende utredning fra Finansdepartementet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk
uttalelse

Forslagsnr: 198
Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

S 33, 7. avsnitt som begynner med: ' LO legger til grunn ...' Her strykes følgende i første

setning:
som innenfor rammene av en påslagsmodell

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 233

Forslagsstiller: 267 - Erik Hagen, Oslo

Forslag 9601

S 33, 5 avsnitt tilføyes:

Det må også bli mulig å kombinere delvis uføretrygd med delvis AFP. Slik det er i dag mister de med delvis uføretrygd muligheten til å få AFP.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 240

Forslagsstiller: 295 - Ståle Knoff Johansen, Nord-Trøndelag

Til sak 9601 Pensjonspolitisk uttalelse.

Etter : Foreløpige undersøkelser viser at om lag 18-20 pst faller utenfor på grunn av at enten den enkelte eller bedriften faller utenfor avtaledekket område i løpet av kvalifiseringsperioden på 9 år. Dette betyr at hele retten tapes, og at retten til tidlig uttak av Folketrygd også kan gå tapt.

Forslag: LO mener AFP skal opptjenes individuelt slik at en har sin egen AFP-beholdning som kan tas ut fra fylte 62 år, uten krav til ansettelsesforhold i en AFP-bedrift på uttakstidspunktet.

Etter: Gjennom den vedtatte levealdersjustering og dennes forserte innfasing det neste tiåret vil tidligpensjonsnivået falle med rundt 50 000* (representativt modelleksempel) fram mot 1963-årgangen, ved uendret tidspunkt for pensjonsuttak. Denne mekanismen vil også gjelde videre framover om levealderen fortsetter å stige, om enn svakere.

Forslag: LO mener det må innføres en tilleggspensjon i AFP-ordningen: et livsvarig seniortillegg for de som gir seg tidlig helt eller delvis i arbeidslivet, for å motvirke de store tap som tidlig avgang gir. Den enkelte skal ikke straffes så hardt fordi helsa og kreftene svikter etter et langt arbeidsliv

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk

uttalelse

Forslagsnr: 251

Forslagsstiller: 281 - Steffen Høiland, Rogaland

Gjenreiser Forslagsnummer: 8041

En jevn fordeling skal også gjelde etter pensjonsalder. Vi må arbeide for et pensjonssystem som ikke straffer sliterne i arbeidslivet med lavere pensjon fordi man ikke kan stå i jobb like lenge som andre og et pensjonssystem som gir kvinner like god pensjon som menn. Den økonomiske forskjellen vokser også blant pensjonistene grunnet pensjonsreformen. "Sliterne" som ikke klarer å stå lenge i jobb blir de store taperne. Kvinner kan ende opp med å få mindre pensjon enn menn siden de ofte er i yrker med helsebelastninger som fører til tidlig avgang fra jobb.

Begrunnelse: Det nye pensjonssystemet fører til at de som jobber i fysisk og psykisk tunge yrker og som ofte ikke har helse til å jobbe lenger enn til 62 år, får en langt lavere pensjon enn dem som jobber i yrker hvor man kan stå lenge i jobb. I realiteten representerer det nye pensjonssystemet en politikk hvor man tar fra de fattige og gir til de rike ved at pensjonen blir mindre for sliterne og høyere for advokater, leger og andre høytlønte. Endringen fra besteårsregel til alleårsregel rammer særlig kvinner som i langt større grad enn menn jobber deltid i deler av livet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 276

Forslagsstiller: 117 - Joachim Espe, Fellesforbundet

Styrk folketrygden som bærebjelken i pensjonssystemet

Nytt tillegg etter 2. avsnitt i pkt.6 LOs mål:

'Det er spesielt viktig å sikre at Folketrygden ikke mister sin plass som bærebjelken i pensjonssystemet. Som et første skritt for å styrke Folketrygden kan den lovbestemte delen av OTP, nå på 2%, innbetales i form av arbeidsgiveravgift slik at avsetningen kan økes fra 18,1% av lønn til 20,1% av lønn. Det gir 40% mer pensjon for pengene. Pensjonen blir kjønnsnøytral og livsvarig, den følger lønnsutviklinga, all lønn teller med (fra første time) og det belaster ikke bedriftens balanse.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 337

Forslagsstiller: 115 - Fredrik Larsson, Fellesforbundet

Gjenreiser Forslagsnummer: 8041

En jevn fordeling skal også gjelde etter pensjonsalder. Vi må arbeide for et pensjonssystem som ikke straffer sliterne i arbeidslivet med lavere pensjon fordi man ikke kan stå i jobb like

lenge som andre og et pensjonssystem som gir kvinner like god pensjon som menn. Den økonomiske forskjellen vokser også blant pensjonistene grunnet pensjonsreformen. "Sliterne" som ikke klarer å stå lenge i jobb blir de store taperne. Kvinner kan ende opp med å få mindre pensjon enn menn siden de ofte er i yrker med helsebelastninger som fører til tidlig avgang fra jobb.

Begrunnelse: Det nye pensjonssystemet fører til at de som jobber i fysisk og psykisk tunge yrker og som ofte ikke har helse til å jobbe lenger enn til 62 år, får en langt lavere pensjon enn dem som jobber i yrker hvor man kan stå lenge i jobb. I realiteten representerer det nye pensjonssystemet en politikk hvor man tar fra de fattige og gir til de rike ved at pensjonen blir mindre for sliterne og høyere for advokater, leger og andre høytlønte. Endringen fra besteårsregel til alleårsregel rammer særlig kvinner som i langt større grad enn menn jobber deltid i deler av livet

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Pensjonspolitisk uttalelse

Forslagsnr: 348

Forslagsstiller: 198 - Michal Jan Warecki, Industri Energi

Pensjonspoeng for studenter

Studenter skal også få opptjening av studiepoeng på linje med vernepliktige

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om offentlig sektor

Forslagsnr: 98

Forslagsstiller: 250 - Øyvind Bakke Reier, Norsk Tjenestemannslag

Offentlige tjenester for alle

Side 42. 2. Avsnitt tillegg i slutten av siste setning: 'for å sørge for et likeverdig tilbud av offentlige tjenester for hele befolkningen'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om offentlig sektor

Forslagsnr: 105

Forslagsstiller: 250 - Øyvind Bakke Reier, Norsk Tjenestemannslag

Nei til en svak tjenestemannslov

Tilleggsforslag side 43. 2 avsnitt etter siste setning: 'LO vil arbeide for at svekkelser i tjenestemannsloven omgjøres'.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om offentlig sektor

Forslagsnr: 117

Forslagsstiller: 250 - Øyvind Bakke Reier, Norsk Tjenestemannslag

Offentlige tjenester i offentlig regi

Endringsforslag side 43.5 avsnitt erstattes av følgende helhetlige endring: 'LO mener at offentlige tjenester i alle hovedsak må drives i offentlig regi. Også i årene framover vil det imidlertid være nødvendig at det offentlige samarbeider med ideelle og ikke-kommersielle aktører. En forutsetning er at tilbyderer har fast ansatte medarbeidere med skikkelige lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om offentlig sektor

Forslagsnr: 131

Forslagsstiller: 250 - Øyvind Bakke Reier, Norsk Tjenestemannslag

Endringsforslag om offentlig sektor

Tilleggsforslag side 43.6 avsnitt første setning: nytt ord: 'blant' etter barnevernsinstitusjoner er.. Slik at setningen blir 'Barnehagesektoren og barnevernsinstitusjoner er blant de velferdsområdene der kommersielle aktører har fått sterkest fotfeste.'

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Uttalelse om offentlig sektor

Forslagsnr: 213

Forslagsstiller: 81 - Ann-Merethe Larsos Kristensen, Fagforbundet

Forslag 9605: Uttalelse om en sterk offentlig sektor i hele landet

Fagforbundet har følgende forslag til endringer:

Endring av tekst i 2. avsnitt:

Sysselsettingen i offentlig sektor utgjorde 30 prosent av den totale sysselsettingen i Norge i 2016. Nesten 2/3 av de offentlig ansatte jobbet i kommuner. De jobber med å levere viktige tjenester til lokalbefolkningen. Statlige ansatte jobber i for eksempel i NAV, skattekontorer, forsvaret og universiteter og høyskoler. Statlige arbeidsplasser er spredt over hele landet.

Endre overskriften i avsnitt 5:

Felleskapstjenestene må drives av det offentlige

Nytt avsnitt 6:

Store deler av den offentlige forvaltningen har de siste 25 årene gjennomgått endringer. Det gjelder måten offentlig sektor styres, organiseres og finansieres på. Kjennetegn her er sentralisering, utskilling, konkurranseutsetting og detaljert målstyring. Dette har vært styrt av en oppfatning om at modeller fra privat næringsliv kan bidra til å utvikle mer effektive tjenester. Forskning og erfaring slår nå klart fast at dette er en feilslått politikk som truer velferdsstaten og de norske fellesskapsverdiene. Norge trenger en ny kurs som bygger samfunnsutviklingen på kunnskap og gode analyser.

Endring av opprinnelig 6 avsnitt:

Denne utviklingen har ført til at offentlige midler som skulle gått til barnehage, skole, barnevern, sykehus, omsorg og andre offentlige oppgaver ender opp som privat profitt. Forskning viser at dette skjer på bekostning av ansattes lønns-, pensjons- og arbeidsvilkår. LO mener at offentlige tjenester må drives i offentlig regi. Også i årene framover vil det imidlertid være nødvendig at det offentlige samarbeider med ideelle og ikke kommersielle aktører. Dette gjelder for eksempel innenfor attføring, barnevern, barnehager og omsorg. En forutsetning er at tilbyderne har fast ansatte medarbeidere med skikkelige lønns-, arbeids- og pensjonsvilkår. Vi ønsker ikke en kommersialisering av grunnleggende velferdstjenester.

Endre 9. avsnitt:

Styrk felleskapets sykehus

LOs mål for sykehuspolitikken er å sikre alle helsetjenester i verdensklasse.

Det skal være folks helsetilstand som avgjør hvilket tilbud man får, ikke bakgrunn, økonomi eller bosted.

Endre 10. avsnitt:

Dagens Høyre og Frp-regjering har gjennomført en rekke tiltak som truer vår felles helsetjeneste. Fritt behandlingsvalg, som åpner for et frislipp av private aktører finansiert av de offentlige sykehusene, nøytral moms og bruk av Offentlig – privat – samarbeid (OPS) er noen eksempler.

Endre 11. avsnitt:

Vi vil styrke felleskapets sykehus. Vi vil fjerne ordningene med fritt behandlingsvalg og nøytral moms. Drift av sykehusene må skje i egenregi.

Endre avsnitt 12:

Vi vil styrke den politiske styringen til sykehusene våre. Gjennom å bedre den demokratiske forankringen sikrer vår sykehuspolitikk tjenester som kommer fellesskapet til gode. LO vil arbeide for at spesialisthelsetjenesten igjen kommer under sterkere demokratisk styring og reell folkevalgt kontroll.

Dagsorden:

8. Handlingsprogrammet - 8. Uttalelser - . Nye uttalelser

Forslagsnr: 221
Forslagsstiller: 135 - Hege Skulstad Espe , Fellesforbundet

Forslag til ny uttalelse om Seksuell trakassering er et arbeidsmiljøproblem!

Forslag til ny uttalelse om Seksuell trakassering er et arbeidsmiljøproblem!

For mange ansatte i omsorgssektoren og i servicebransjen er en fremmed hånd på rumpa en del av jobbhverdagen. Slik skal ingen ha det!

Det er 123.000 arbeidstakere som opplever seksuell trakassering eller uønsket oppmerksomhet en eller flere ganger hver måned. I utsatte bransjer, som omsorgssektoren og hotell og restaurantbransjen, opplever hver femte ansatte dette. Spesielt opplever unge kvinner og de som er midlertidig ansatt å bli trakassert.

Personer som jobber alene opp mot brukere, klienter og kunder er særlig sårbare for seksuell trakassering, og det er viktig at disse arbeidstakernes vern styrkes slik at risikoen for seksuell trakassering reduseres.

Følgene er kostbare, både for samfunnet - og for den enkelte som rammes.

Nesten tre av ti av de som er rammet fra hotell- og restaurantbransjen melder at den seksuelle trakasseringen gjorde at de ønsket å slutte i jobben. 12 prosent av de som er utsatt for seksuell trakassering rapporterer om sykefravær som helt eller delvis skyldes seksuell trakassering i jobbsammenheng.

Seksuell trakassering kan også utgjøre et rekrutteringsproblem, hvis virksomhetene ikke tar tak i problemet. Dette gir fellesskapet kostnader som kunne vært unngått om problemet ble håndtert bedre på arbeidsplassen.

Det gjøres for lite for å forebygge seksuell trakassering selv om regelverket er tydelig. Det mangler rutiner både for oppfølging og håndtering av slike saker, og de fleste bedrifter har ingen kultur for å snakke om dette arbeidsmiljøproblemet.

Det er arbeidsgivers ansvar å forebygge, og sikre et arbeidsmiljø som ivaretar arbeidstakernes fysiske og psykiske helse. For alle som hver dag gruer seg til å treffe en nærgående kollega, kunde eller klient hjelper det lite hvis Arbeidsmiljøloven ikke følges opp i praksis. For å sikre alle en trygg arbeidshverdag, må arbeidsgiverne få konkrete verktøy.

Vi trenger arbeidsplasser som gjør det de kan for hindre seksuell trakassering. Og vi trenger ansatte som føler seg trygge på at de får støtte og blir tatt alvorlig når de sier ifra. Å være trygg på jobb, betyr også å være trygg mot seksuell trakassering.

Vi står klare til å gjøre vår del av arbeidet!

LO skal sørge for at temaet settes på dagsorden i samarbeidet med NHO, KS, Virke m.fl., og arbeide for at seksuell trakassering kommer inn som en del av HMS arbeidet og trepartssamarbeidet i arbeidslivet.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 10. Å lære

Forslagsnr: 128
Forslagsstiller: 259 - Terje Moen, Skolenes Landsforbund

Nytt kapittel 2. Å Lære.

Forslagsnummer: 8102

Forslagsstiller: Skolenes Landsforbund (SL)

Nytt kap 2

Følgende tas inn som nytt kapittel 2:

2. Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdanningsrevolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse.

Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.
- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpilarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud.

Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis
- ha økt bemanning i barnehagen
- Skolefritidsordningen
- Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av

inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnoppplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning. Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet.

Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforberedende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagoppplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.
- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Lærlinger

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesoppplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det skal stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og

praksisnære studier.

.Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren. Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedsrenten. Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for studiefinansiering i utdanning
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.
- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Begrunnelse:

Dette kapitlet er for utydelig og fragmentert, og delt på flere kapitler. Kompetanse betyr mye og LO må være tydelig på dette.

Likelydende forslag er også innsendt av Fagforbundet, FO og MFO

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 10. Å lære

Forslagsnr: 135

Forslagsstiller: 326 - Hans Ole Rian, Sekretariatet

2: Å lære

Nytt kap 2

Følgende tas inn som nytt kapittel 2:

2. Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdanningsrevolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse.

Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse

samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.
- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpillarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud.

Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis
- ha økt bemanning i barnehagen
- Skolefritidsordningen
- Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnoppplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning. Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet.

Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforbereidende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagopplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.
- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Læringer

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og praksisnære studier.

.Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren. Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedrenten.

Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for studiefinansiering i utdanning
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.

- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Begrunnelse:

Dette kapitlet er for utydelig og fragmentert, og delt på flere kapitler. Kompetanse betyr mye og LO må være tydelig på dette.

Likelydende forslag er også innsendt av Fagforbundet, FO og SL

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 10. Å lære

Forslagsnr: 160

Forslagsstiller: 19 - Mette Henriksen Aas, Fagforbundet

Forslagsnr 8100 - Nytt kapittel "Å lære"

2. Å lære

Kunnskap er makt, og derfor har det alltid vært et viktig prinsipp for LO at alle skal ha lik rett til utdanning. LO og arbeiderbevegelsen var en helt sentral pådriver for den utdannings-revolusjonen vi har sett de siste 40-50 årene.

Kompetanse og kunnskap bygger man og tilegner seg gjennom hele livet til nytte for samfunnet og den enkelte. LO vil ha et samfunn som legger til rette for at alle skal kunne tilegne seg ønsket og nødvendig kompetanse og kunnskap for arbeids- og samfunnsdeltakelse. Kunnskap til få gir makt. Kunnskap til alle gir frihet.

LO vil ha et utdanningssystem som fremmer demokratisk fordeling av kunnskap og kompetanse. Utdanningssystemet skal være nasjonalt styrt. Det skal sikre at hvert enkelt menneske får realisere sine evner og anlegg og rustes til aktiv samfunnsdeltakelse samtidig som det skal sikre samfunnet nødvendig tilgang på kompetent arbeidskraft. Utdanning skal være et offentlig ansvar, under demokratisk kontroll og tilgjengelig for alle. Alle mennesker skal gis samme mulighet til utdanning og livslang læring. Grunnlaget for dette ligger i fellesskolen.

LO vil:

- at utdanning fortsatt skal være et offentlig ansvar.
- kjempe mot privatisering av utdanningssektoren.
- sikre en desentralisert, kvalitativt god fellesskole.
- ha nasjonal styring av utdanningssektoren.
- innføre utbytteforbud for private barnehager, på lik linje med eksisterende regelverk for private skoler.

Barnehage

LO mener barnehagen er en av de viktigste grunnpilarene i den norske velferdsstaten. Alle barn har krav på et trygt og godt gratis offentlig barnehagetilbud. Barnehagen skal være en arena som gir trygge og kompetente rammer som legger til rette for barns frie spontane lek, læring og sosialisering. Barna skal få god omsorg i et tilpasset pedagogisk tilbud der barnet står i sentrum. Derfor vil LO arbeide for at det blir flere ansatte i barnehagen. En bemanningsnorm må sikre dette, slik at også målet om 25 % barne- og ungdomsarbeidere og 50 % barnehagelærere kan nås.

LO arbeider for at barnehagetilbudet skal være gratis for alle som ønsker plass til sine barn. Inntil dette målet nås må egenandelen være på et nivå som sikrer at familier har økonomisk mulighet til å benytte dette tilbudet.

LO vil:

- ha likeverdige barnehagetilbud for alle barn.
- at barnehagetilbudet på sikt blir gratis.
- ha økt bemanning i barnehagen.

Skolefritidsordningen

Skolefritidsordningen er en viktig og betydelig del av svært mange barns hverdag. LO mener rammevilkårene for skolefritidsordningen må styrkes, slik at tilbudet preges av inkludering, og varierte aktiviteter med mange nok voksne for å sikre et trygt og godt tilbud.

LO vil:

- arbeide for å lovfeste retten til skolefritidsordning
- arbeide for at skolefritidsordningen skal være gratis
- arbeide for god tilrettelegging for barn med særskilte behov
- arbeide for en styrket bemanningsnorm i skolefritidsordningen.

Grunnopplæringa

En desentralisert offentlig fellesskole skal være inkluderende og bidra til sosial utjevning. Skoledagen skal settes sammen med fag, leksehjelp, måltider og fysisk aktivitet. Grunnskolen skal gi ei opplæring som gjør at elevene kan ta gode valg i videregående opplæring. Den må gi barn og unge et tilbud som på en balansert måte forbereder til og retter seg mot både det studieforberedende og yrkesfaglige i videregående opplæring.

LO vil arbeide for at de ansatte i skolen får handlefrihet til å gjøre opplæringen mer praktisk, variert og relevant og ikke overstyrt av tester. En slik tilnærming til undervisning og opplæring, øker elevenes motivasjon og er et godt utgangspunkt også for tilegnelsen av teoretisk kunnskap.

Fagopplæringa må legge til rette for bedre gjennomføring og mer yrkesrettet opplæring. Det må være en selvfølge med en stor del praksisopplæring i programfagene.

LO vil:

- ha et tverrfaglig lag rundt elevene.
- arbeide for en bemanningsnorm i skolen.
- arbeide for bedre gjennomføring av videregående opplæring og læreplasser til alle som søker.
- arbeide for en styrket rådgivningstjeneste/karriereveiledning.

Kulturskoler

LO ønsker en sterkere statlig og kommunal satsing på musikk og kulturskolene. Alle barn som ønsker det, må få gå på kulturskole. LO vil arbeide for at det fastsettes en egen forskrift til opplæringsloven, som blant annet regulerer krav til faglig nivå, kapasitet, og nivået for egenbetalingen i kulturskolene.

Lærlinger

LO mener at partssamarbeidet om fag- og yrkesopplæringa må styrkes. LO skal jobbe for at lærlingtilskuddet økes slik at det blir mer attraktivt å ta inn lærlinger i bedrift.

LO mener også at det skal stilles krav om lærlingeordning til virksomheter som utfører arbeid for det offentlige.

Fagskolen

Fagskolene skal tilby relevante utdanninger for fagarbeidere som ønsker fordypning og spesialisering innen sine fag. En forutsigbar og bedre finansieringsordning må komme på plass, overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener fagskolen kan spille en mye mer sentral rolle når det gjelder å skaffe arbeidslivet den kompetansen som trengs.

LO vil:

- at utdanning gjennom fagskolen gir studiepoeng
- at det utvikles fagskoletilbud på flere områder

Høyere utdanning

LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at overordnet styring og finansiering av utdanningssektoren skal være et offentlig ansvar. LO mener at rammevilkårene for profesjonsutdanningene må sikre forskningsbaserte, yrkesrettede og praksisnære studier. Vitenskapelig personell og ansatte ved institusjonene må gis arbeidsforhold som gjør Norge til et attraktivt land også for rekruttering av utenlandsk kompetanse til sektoren. Tilsvarende må internasjonalisering inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.

LO vil:

- at ansatte ved institusjonene må gis faste hele stillinger
- ha en desentralisert utdanningssektor som utdanner arbeidskraft til hele landet
- sikre en solid basisfinansiering av forsknings- og utdanningsinstitusjonene.

Studiefinansiering

LO arbeider for at studiefinansieringen skal gi høye stipendandeler og lav politisk styrt, studielånsrente. Studielånsrenten skal være alltid være lavere enn markedsrenten. Studiefinansieringen må sikre lik rett til utdanning og knyttes til grunnbeløpet i Folketrygden.

LO vil:

- at studiestøtten økes og knyttes til 1,5 G fordelt over 11 måneder, og at fullstipendiering skal være et langsiktig mål for finansiering i utdanningene.
- at det offentlige har en offensiv politikk for utbygging av studentboliger.
- at det skal være mulig å være heltidsstudent.

Ny tekst som erstatter teksten under «Kompetanse» på linje 635 -712, i kapittelet «Å jobbe»

Riktig kompetanse og gode kunnskaper i alle ledd er et viktig konkurransefortrinn for norsk

næringsliv, og det sikrer kvalitet på produkter og tjenester både i privat og offentlig sektor. Lik rett til utdanning, og livslang læring er viktige bærebjelker for å sikre dette.

Hele arbeidslivet er og skal fortsatt være preget av kunnskapsarbeidsplasser. Vi kan ikke tillate at det utvikles et nytt sjikt av lavkompetansejobber i arbeidslivet som følge av økt innvandring. Forholdene må legges til rette for å kunne benytte utenlandske arbeidstakers utdanning og arbeidserfaring, og nye innbyggere i Norge må få tilbud om kompetanseutviklende tiltak. Skal virksomhetene klare framtidens omstillinger er de avhengige av at spesielt ansatte med kort utdanning gis bedre vilkår for læring, etter og videreutdanning. Fagutdanning må bli en mer attraktiv karrierevei og voksne skal kunne avlegge fagprøve. Dette gir ikke bare en samfunnsøkonomisk gevinst, men er også et middel for likestilling.

Både de største styrkene og utfordringene i kompetansesystemet ligger i arbeidslivet. Universitets- og høyskoleutdanningens faglige innhold, kvalitet, omfang og lengde må samsvare med samfunnets behov. I et usikkert og omskiftelig arbeidsmarked blir en rett til karriereveiledning stadig viktigere for alle.

Godt samarbeid og et seriøst arbeid med medbestemmelse på arbeidsplassene fremmer gode vilkår for læring i arbeidslivet. De tillitsvalgte er nøkkelpersoner i virksomhetenes arbeid med kompetanse. Sentralt i kompetanseutviklingsarbeidet i virksomhetene kan de tillitsvalgte gi nødvendige og nyskapende innspill til arbeidsgiver. Her er kompetanseplaner et godt verktøy. Gjennom godt tillitsvalgtarbeid kan LO nå målet om en bedre fordeling av mulighetene for etter- og videreutdanning.

LO og forbundene må bidra til et konstruktivt og målrettet samarbeid med utdanningsinstitusjonene for å sikre relevant kompetansetilgang og for å sikre kompetanse i et framtidig digitalisert arbeidsliv. De fleste jobber vil i framtiden kreve digital kompetanse. LO må arbeide offensivt for å sikre medlemmene muligheter til å opparbeide relevant kompetanse i møtet med det digitale i arbeidslivet.

LO vil:

- at alle arbeidstakere skal ha rett til etter- og videreutdanning innenfor økonomiske rammer som gir den enkelte reell mulighet til å delta.
- at kompetanse opparbeidet i arbeidslivet skal kunne dokumenteres og sidestilles med tilsvarende formell kompetanse fra det offentlige utdanningssystemet.
- arbeide for god tilrettelegging av mulighetene for voksenopplæring og det å ta fagbrev på jobb.
- at relevant videreutdanning skal gi uttelling i form av høyere lønn.

Dagsorden: 8. Handlingsprogrammet - 10. Å lære

Forslagsnr: 226

Forslagsstiller: 237 - Kjersti Barsok, Norsk Tjenestemannslag

Tillegg til nytt kapittel Å lære - forslag 8100

Tillegg og endringsforslag til forslag 8100 fra Fagforbundet.

Tillegg til innledningen avsnitt to, etter første setning: En godt utdannet befolkning er

grunnlag for et velferdssamfunn med små forskjeller.

Tillegg til delkapittelet Høyere utdanning, første avsnitt første setning, etter 'LO ønsker likeverdig tilgang til høyere utdanning og at sosiale, geografiske, etniske og kjønnsforskjeller utjevnes i rekruttering til høyere utdanning.' Resten av setningen 'overordnet styring.' blir egen setning.

Endringsforslag til Høyere utdanning første avsnitt andre setning. Setningen endres til: 'LO mener at rammevilkårene for høyere utdanning må sikre forskningsbaserte og praksisnære studier. Profesjonsutdanningene må i tillegg være yrkesrettede.'

Tilleggsforslag Høyere utdanning i slutten av første avsnitt: 'Tilsvarende må høyere utdanning gjennomføres i samsvar ved faglige vurderinger og samfunnets behov.'

Endringsforslag Høyere utdanning andre avsnitt. Avsnittet endres til:
'LO mener demokratiet ved universiteter og høyskoler må styrkes. Kollektive, forutsigbare og gode arbeidsbetingelser er Norges største konkurransefortrinn i rekruttering til sektoren. Disse må styrkes for å sikre også utenlandsk kompetanse til institusjonene. Internasjonalisering må inngå i utdanningene slik at norske studenter også bygger opp internasjonal kompetanse og nettverk.'

Endring til delkapittelet Studiefinansiering, første kulepunkt: 1,5 G endres til 2 G.